X. évfolyam. Budapest. 265. szám. Vasárnap, 1876. november 5.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 8 krajczár.
Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
Vodianer F. nyomdájában.

Pénzügyi politikánk.

Móritz Pál ur is kezdi belátni, hogy a jelen pénzügyi politikában a kibontakozás végszálai nem fedezhetők fel. Már pedig, ha Móritz Pál ur hü kormánypártisága is kénytelen volt e meggyőződésre jutni a honmentő kormányzat felől, mit tartson a független közvélemény arról a kibontakozásról, melynek körvonalai Széll Kálmán ur szózáporából is csak hosszu évek távoli ködén át kandikálnak ki.

Szomoru vigasztalás egy országra, mely lelkendezve várja, hogy az egyensulyhelyreállitás igérete, a nagy garral hirdetett kormányprogramm helyett az életben talál biztos alapra. Mivé lett a reménykedés a fusiót megelőző mámor után? Mivé lett a Tisza kormán müködéséhez füzött várakozás?

A pénzügyi bizottságban Széll által tett tájékoztatás nem nyugtathatja meg az országot, mig két tény világos: az egyik, hogy a kirótt adók a teljes pangás mellett nem folynak be az előirányzat mértéke szerint; a másik, hogy a folytonos deficziteket hitelmüveletekkel kénytelenek fedezni.

Oly apparatus mellett, minő most a kényszer-behajtás terén müködik, a legkétségbeejtőbbé válik a helyzet azon tapasztalat által, hogy a közvetett, különösen fogyasztási adók, évről-évre, negyedről-negyedre kevesebbet hoznak a kincstár számára. Dohányjövedék, só, bor- és husfogyasztási adók apadása roppant hanyatlásáról tanuskodnak az adóképességnek, s világosan mutatjak, hogy elértük a határt midőn a legszigorubb executiók sem fogják biztositani az egyenes adók pontos befolyását.

Ily kézzelfogható viszonyokra egyensulyhelyreállitó politikát tisztán az adóemelésekre alapitani, vakmerőséggel határos, és rövid időn át tönkre fogja tenni azon adóképességet is, mely a nagy zürzavarban áldozatok árán fenmarad. A tőkefogyasztás politikája ez, melyet veszélyesebbé tesz, hogy az állandó deficzitek fedezésére uj és uj kölcsönök szükségesek, melyeknek uzsora kamatai egyre jobban ki fogják meriteni a polgárok jövedelemképességét.

Oda jutunk lassankint e politika mellett, hogy az államháztartás előirányzatai mindig illusoriusabbá válnak és csuffá teszik a vérmes számitásokat, a melyeknek labyrintjéből nem bir most sem kiemelkedni a pénzügyi kormányzat. Jelenleg is az adóhátralékok befolyása nagy szerepet játszik Széll ur fejtegetéseiben. Ugy látszik sehogysem akar tudomást szerezni arról, hogy az adóemelések már különben is a rendesnél jobban igénybe veszik a polgárság vállát, mikép merülhet tehát annyira bele az adóhátralékokra épitett számitások örvényébe, ha már az egyenes adók évi előirányzata is csak nagy megerőltetéssel hajtható be.

Tizennyolcz millió a hiány még az előirányzat szerint is. Pedig biztosan lehet számitani, hogy ennél több lesz, mig ugy az egyenes, valamint a közvetett adók, a rohamosan terjedő elszegényedés miatt, a várt mértékben be nem folyhatnak.

Az a kérdés tehát már most, meddig szolgálható e politika? Sokáig nem, annyi bizonyos. Előreláthatólag csupán addig tarthat, mig a deficzitekre igénybe vett kölcsönmüveletek folytathatók. Csakhogy végtelenül ez ép oly kevéssé megy, a mily kevéssé lehet a budgetet adóemelésekre alapitani. Hitelünket máris kimeritették a pénzpiaczokon, az örökös hiányok láttára még tartózkodóbbak lesznek a pénzemberek, s csak egy napon arra ébredünk fel, hogy lehetetlen tovább e gazdálkodást folytatni, s nincs mivel az államháztartás hiányát fedezni.

Természetes, hogy e kilátások komor hangulatot és komor vitákat támasztanak a pénzügyi bizottság kebelében. Aggódva gondol mindenki a fenyegető jövőre. Széll Kálmán igéreteinek nem hisz senki. Szép szavak iránt csupán egyszer bir fogékonysággal a jóhiszemü világ, azontul bizalmatlanná válik. A képviselőház és a nemzet gyökeresen csalódott Széll Kálmán politikájában, ujabb csalódásoknak senki sem akarja kitenni magát. Bármily szokott dolog nálunk föltétlen igenléssel fogadni az előterjesztéseket, most már lejárt annak ideje, hogy behunyt szemmel vezettessük magunkat a bukás mélyébe. Positiv biztositásokat, helyes számitásokat várunk, s nem a fekete láthatárnak piros fátyollal való betakarását. Positiv adatok, helyes számitások azonban tökéletesen hiányoznak Széll Kálmán előterjesztéseiből, aki valósággal ma is zavarban van a jövő évi fedezet módja iránt.

Midőn a bizottság a pénzügyi politika e legkényesebb pontjában kért határozott felvilágositásokat, s egyesek követelték, hogy a fedezés e módja a jelentésbe határozatképen foglaltassék, Tisza Kálmán is felállott „szabad kezet“ kérni. És ez a szabad kéz politika jellemzi az egész helyzetet, mely él máról holnapra, a nélkül, hogy számot tudna adni, minő eszközök állanak rendelkezésére a kiáltó hézagok betömésére.

Igazán kiváncsiak vagyunk, meddig fog terjedni e nemzetben a hit, hogy erőteljes közgazdasági politika nélkül ki lehet bontakozni a bajok özönéből. Hiszen, ha lehetne, akkor próbáját adhatták volna kormányzatuk titkos bölcsességének. Ám ha nem adják, sőt ellenkezőleg napnál világosabbá lesz, hogy igy képtelenség kigázolódni, miért nem követelik, hogy a politika, mely közgazdaságilag még iszonyubb helyzetbe akarja sodorni a nemzetet, végre valahára helyet adjon az önállóságra alapitott nemzeti érdekpolitikának.

Az osztrák képviselőházban most egy bizottság a kormány által beterjesztett pénzügyi törvényjavaslatokat tárgyalja. Az adómentességről szóló paragrafusnál kissé élénkebb vita támadt a pont felett, mely az uralkodóház összes tagjait még magánvagyonuk tekintetében is kivette az adófizetés kötelezettsége alól. Ujkori elvek szerint e kiváltság sehogy sincs helyén, miután ellenkezik az általános adókötelezettség szabályával. A jövedelem jövedelem marad, bárki élvezze, s nem volna igazságos, hogy az uralkodóház tagjai óriás birtokaik és egyéb vállalataik után tehermentesek maradjanak, mikor a nép ugyis tetemes összeggel adózik a monarchiákkal együttjáró udvartartási költségekhez. Kellő simasággal és óvakodó tartózkodással ugyan, de kifejezést adtak e nézetnek a reichsrath bizottságának tagjai is, mire az adómentesség kérdése felett elhalasztották a vitát.

Tegnap aztán, midőn a további tanácskozásra ismét összeült a bizottság, b. Pretis miniszter kijelenté, hogy ezen kérdést a király elé terjeszti, ki őt azon nyilatkozat megtételére hatalmazta fel, hogy az osztrákok császára nemcsak az uralkodóház tagjaira, hanem saját személyére nézve is szivesen lemond az adómentesség kedvezményéről, sőt ily kivételt egyátalában nem kiván.

A miniszter ezen kijelentését a bizottság tagjai élénk tetszéssel és „hoch“ kiáltásokkal fogadták. Pretis rögtön elő is adta a szakasz uj szövegezését, mely szerint ő felsége és az uralkodóház adómentessége csupán a czivillistára szoritkozik; minden más jövedelemre nézve az uralkodó és az uralkodó ház tagjai adó alá esnek ép ugy, mint bármely más állampolgár.

Az ügynek ily irányu eldöntése, mint Bécsből irják jó hatást tett a parlament köreire.

Kossuth a keleti kérdésről.

Mezei Ernő, ki látogatást tett közelebb Kossuthnál, a „Nép Zászlója“ legujabb számában a következőkben adja elő Kossuth nyilatkozatait a keleti kérdésről:

Ő — ugymond — hálára is van kötelezve a török irányában. És Kossuth itt a legnagyobb melegséggel emlékezett meg a nemes eljárásról, melyet irányában a török porta és Abdul Medsid szultán követtek, mikor Oroszország és Ausztria kiadatását követelték. Továbbá ő a török fajban, hol még az nem lett megrontva a kereszténységgel való érintkezés által, oly gyönyörü jellemvonásokat és nemes tulajdonságokat talált, melyekhez foghatót nem ismer. Az a valódi török soha nőt nem bánt, soha gyermeket és állatot nem bánt, annak elve, hogy a gyengébbet sérteni nem szabad, az a nagylelkűségnek és türelmességnek példánya. Kis-Ázsiában látott kereskedőt, ki holmiait éjjelen át is teljesen őrizetlenül hagyta, és csak elszörnyüködött Kossuthnak figyelmeztetésére, hogy valamit ellopni találnak, a lopásnak fogalmát sem ismerte! Azután az is mesebeszéd, hogy a Korán végleg akadályozná a török fajnak czivilisatióját; hisz a történelem mutat rá példát, hogy mohamedán nép kebelében ért dicső virágzást a szellemi élet és a tudományok müvelése.

Mindazonáltal mint politikus nem indul érzelmei után, és nem zárkózik el a helyzetnek kényszerü következései előtt. Ő is ugy látja, hogy a török birodalom kikerülhetlenül fel fog bomlani, és a török faj nem lesz képes semmi hivatást betölteni, legalább Európában. A törököknek az a szerencsétlenségük, hogy ők voltak az utolsó hóditó faj földrészünkön, és az ő bejöttükkor az államok alakulása már nagyon előhaladott fokon állott. Mikor mi magyarok Európába jöttünk, mai hazánknak területén még nem találtunk valódi államokat, hanem csak népcsaládokat. De a török teljesen szervezett kész államokat hóditott meg, államokat, melyek saját culturájukkal, történelmükkel és nemzeti jelleggel birtak. Az ilyeneket pedig teljesen elenyésztetni és egy uj államnak politikai és müvelődési tényezőivé tenni a legnehezebb feladat.

Az marad tehát a kérdés, hogy mi a teendőnk a Balkán-félsziget zavaraival szemben? Ezt a kérdést nem szabad érzelgéssel és átalános idealis szempontokból megitélni, hanem tekintetbe kell vennünk saját érdekeinket.

A szabadságot és nemzeti létet pártolnunk kell ugyan minden népre nézve, de ugy, hogy ne legyen veszélyeztetve saját szabadságunk és nemzeti létünk. Kossuth nincs abban a nézetben, hogy Törökország keresztyén népeinek és a délszláv fajoknak föl-szabadulása minden körülmények között veszélyt jelentene hazánkra nézve. De a szerbeknek jelenlegi küzdelme és diadala hazánkra semmi jót nem hozhat. Ha még teljes függetlenséget vivnának ki! De vajjon függetlenek lesznek-e? Bizony azok az apró alduai államok önmagukban soha önálló politikát nem követhetnek, hanem mindig kénytelenek lesznek egy hatalmasabb szomszédra támaszkodni, és ez a támasz nem lesz az osztrák, hanem az orosz. Oroszország nem is kiván egyebet, mertnem több földre van szüksége az orosz hóditásnak, hanem arra, hogy a neki alárendelt kis államok által befolyását kiterjeszsze és Ausztria-Magyarországot körülkapcsolja. Semhogy az bekövetkezzék, inkább a törököt kell védelmeznünk, mert bizonyos, hogy a török szomszédság nem veszélyes, és az orosz annál veszélyesebb. Oroszországnak meggyengitése és ártalmatlanná tétele az előföltétel ahhoz, hogy a török birodalom fölbomlásába és a délszlávok függetlenségi törekvéseibe belenyugodnunk lehessen. Szükséges volna Lengyelországnak helyreállitása, és Magyarországnak teljes függetlensége.

A független Magyarországnak egészen más viszonya volna az aldunai népek függetlenségi törekvéseihez. Ez nem fenyegetné ugy az ő szabadságukat, mint az osztrák-magyar nagyhatalom, mely szükségkép a terjeszkedés ösztönével bir, és az Olasz-, valamint a Németországban szenvedett veszteségekért a Keleten keres kárpótlást. — A független Magyarország és az aldunai népek között könnyen létesülhetne egy szövetséges viszony, — melyben közösek volnának érdekeink és kölcsönösen biztositanók egymásnak szabadságát és nemzeti érdekeit.

Az 1867-ki egyesség megkötése most oly kényszerüségekbe és veszélyekbe sodorja Magyarországot, melyeket ő, Kossuth, előre látott és hirdetett is. A helyett, hogy védelmül szolgálna a szláv áramlat veszedelme ellen, még inkább nyakunkra hozta azt. Jelenleg a török birodalomnak felbomlása minden kétségen kivül sulyosan fenyegetné saját jövőnket. A felbomlás ugyan elmaradhatlannak látszik, de csak ugy szabad megengednünk, hogy az a szabadságnak javára váljék és ne az orosz hóditás érdekét segitse elő. És mig ez nem lehetséges, addig nem tarthatunk Szerbiával. De ez oly sajnos kényszerüség, melyet csak fájlalnunk lehet, és melyben nem volna szabad elfelednünk a méltányosságnak hangját és követelményeit. Kossuth csak roszalni tudja azt a durva, sértegető hangot, melyet a magyar sajtó egy része használ a szerbek irányában. Ez a leghelytelenebb eljárás, melyet csak követhetünk. Nagy sérelmek alatt a népek fölemelkednek és kiengesztelésre lesznek hajlandók, de az apró tüszurások vérig keseritik őket és azokat nem feledik soha.

Nagyjában ezek voltak Kossuth Lajosnak nézetei viszonyunkról a Balkán-félszigeten kitört küzdelemhez, amint azokat a társalgásnak különböző fordulataiban és megujitott eszmenetekben előadta. Én ezután szóba hoztam az eshetőleges európai bonyodalmat is, mely Oroszországnak támadó föllépéséből Törökország ellen keletkeznék. Meg kell emlitenem, én azt vitattam, hogy Oroszországnak fegyveres beavatkozása Törökország belharczaiba oly tény volna, melynek a neutralitás fentartását lehetetlenné kell tennie részünkről, és mely után valódi érdekeink a haboru megindítását Proszország ellen, a helyzetnek szükségévé fogják emelni. Azt tartottam, hogy a magyar publiczistikának ez esetben épen a háborut kell is ajánlania.

Kossuth elsőben azt jegyezte meg, hogy az egyenes izgatás a háborura nincsen helyén, mert a háboru nem oly egyszerü dolog. A háboru mindig a szövetségesek, az európai hatalmak viszonyának kérdése, melyet ő, Kossuth, „ki a diplomatiának titkaiba nincsen beavatva“, el nem dönthet. Nagy kérdés, mily magatartást fog tanusitani Németország, mely ha véd- és daczszövetségre lép Oroszországgal, az osztrák-magyar monarchiára nézve minden háborus vállalkozás a legvégzetesebb koczkavetés fogna lenni. Ő megvallja, a maga szempontjából, mely Magyarországnak teljes függetlenségét tüzte ki czéljául, ő a tökéletes neutralitást óhajtaná. Magyarország függetlenségi ügyére nézve ő az orosz ellen folytatott háborutól semmi kedvező eredményt nem várhat. De egészen másképen áll a kérdés mindazokra nézve, kik a dualismus államrendszerét elfogadják. Az osztrák-magyar államférfiak teljes neutralitása, merőben passiv magatartása csak chimaera, mely semmikép nem lehet valósággá, és melylyel nem érdemes foglalkozni. Az osztrák államférfiak mindig teljes tudatában voltak a mély érdekellentéteknek, mely Ausztria és Oroszország között létezik, és reájuk nézve sohasem volt más választás, mint egy háboru Oroszország ellen, vagy megegyezés Oroszországgal, és közös osztozkodás a keletnek kizsákmányolásában. Az osztrák államférfiak rendszerint az utóbbit választották. Most is hasonló alternativa előtt állunk. Az udvari párt jelenleg is az osztozkodást kivánja, és az ugymondott neutrálitás, ha megtörténnék, sem volna egyéb álczázott osztozkodásnál, azaz egy conventió eredménye, mely Ausztriának megfelelő részesülést biztositana a hóditás eredményeiben. De mintsem hogy osztozkodásra kerüljön a sor, mely a legnagyobb kül- és belveszedelmek forrása lenne, százszor inkább előnyt kell adnunk a háborunak. A háboru mindig koczkáztatott dolog, és kemény megfontolást kiván. De ha Ausztria-Magyarország arról szerezne magának biztositékot, hogy a többi európai hatalmak, ha nem is nyujtanak tényleges támogatást, legalább mindnyájan neutrálisak maradnak, akkor legtanácsosabb a háboru inditása Oroszország ellen, mihelyest ez nyiltan kinyujtaná rabló kezét Törökország szétdarabolására.

De ő, Kossuth háborutól is csak akkor várna valódi eredményt, ha az osztrák államférfiak elég bátorsággal birnának Lengyelország helyreállitását czéljukul kitüzni. E nélkül minden fáradság kárba veszett és minden véráldozat hasztalan volna. Még is nem tagadhatja, hogy az ilyen czél aligha nem szólitaná a sorompók közé Ausztria ellen a német birodalmat, melynek semlegessége különben is kétes. Olaszország is könnyen élhetne az alkalommal, hogy Trentinot és Triesztet magához ragadja. Itt Magyarországnak csak ujra éreznie kell a szerencsétlen nyügöt, mely alá közjogi viszonya terelte. A független Magyarországnak nem kellene ellenséges koalitióktól tartani; Oroszország ellenében ép oly biztosan védené Németország, a mint megforditva Németország hóditási kisérletei ellen mindig számolnunk lehetne Oroszország támogatására.

Sembery István tisztelt barátunk czikksorozatának folytatását közlendőink tulhalmozottsága miatt legközelebbi számunk hozza.

—

A „Novoje Wremja“ harczi tudósitója, állitólag a szerb hadügyminisztertől kapott hireket közöl, melyek e lap okt. 31-ki számában jelentek meg: Djunis bevételett. A törökök Krusevácz ellen nyomulnak. A hadsereg nem akart harczolni, csakis az oroszok verekedtek, ugy hogy több mint fele ott maradt a csatatéren ez egyenetlen harczban. Deligrád és Razanj között fekvő falvak a cserkeszek által felgyujtatnak. Az ország teljesen kétségbe van esve. Nemcsak szerb gyalogság, de a tüzérség is vonakodott a harczba menni. Az oroszok kétségbeesetten — egy száz ellen — harczoltak. A lap hozzá teszi: Nincs erőnk többet mondani; különben itt nincs is szükség szavakra.

A pénzügyi bizottságból.

— November 4-én —

A bizottság mai ülésében az átalános jelentés feletti vitát folytatta.

Lukács Béla a hiányt ugy véli fedezhetőnek, hogy e czélra a kormányt rentek kibocsátására hatalmazná fel. A fusió létesülése óta már a harmadik költségvetéssel állunk szemben, tehát nem tartja jogosulatlannak birálni azt, hogy azon feladatnak, melyre a kormány vállalkozott, hogyan felelt meg. A megtakaritásokban elment a lehetőségig. Ha a közigazgatási reformnak, 1877-re nem lesz eredménye, azontul sem vár pénzügyi eredményt. A terhek fokozása a netovábbig megtörtént, az adóképesség emelésére és a közgazd. viszonyok javitása érdekében nemcsak hogy semmi sem történt, de az uj kiegyezés által még sulyosabbá válik a helyzet. Már 1877 elején uj bevételi forrásról kell gondoskodni, mert különben nem lesz, vagy csak alig lesz képes a kincstár kötelezettségeinek megfelelni. Abban találja a főfeladatot, hogy a pénztári tartalék kiegészitésére és a hiánynak fedezésére történjenek intézkedések. Osztozik Wahrmann azon véleményében, hogy a jelentés a pénzügyi helyzetről ily viszonyok közt ne szóljon. Végül azt hiszi, hogy ha más közgazdasági politikát nem követünk, a jelen helyzet egy pénzügyi katasztrófához vezet.

Simonyi Ernő ellenkezőleg a jelentésben a pénzügyi helyzetnek őszinte feltárását kivánja. A miniszter előterjesztései korántsem szolgáltak a pénzügyi helyzet teljes felderitésére. Abban sem osztozik, hogy a helyzet javitására a lehető megtörtént volna. A hadsereg volna egyik objectuma a milliókra menő megtakaritásoknak, de a jelen viszonyok mellett azt követelni lehetetlen. A különbeni megtakaritásokban sem ment el a kormány a lehetőség határáig, a jelenlegi viszonyok közt kész volna sokkal tovább menni. A közigazgatásban csak változást, de javulást nem lát. Ha megtakaritást akarunk elérni, akkor nem összpontositani, de az önkormányzatot fejleszteni kell. Ha az indirekt adóból több jövedelmet akarunk elérni, más közgazd. politika követendő, nem a bécsi alkudozások utján lehet ezt elérni. Javulást csak akkor vár, ha tisztán Magyarország érdekeinek megfelelő politikát fogunk üzni és védvámokat állitunk azok ellen, kik a hazai ipart elnyomják; csak igy szólhatunk azután a közgazdaság fejlesztéséről.

Széll min. Simonyinak megjegyzi, hogy azt hiszi, hogy a 153 és a 80 milliós kölcsönökről nyujtott részletes felvilágositásai a pénzügyi helyzetet eléggé megvilágitották s igy nem mondhatja senki, hogy az adott felvilágositás elégetlen volt. Hangsulyozza, mint már többször tette, hogy a megtakaritásokban, mai viszonyok közt tovább menni nem lehet s mig e tekintetben concrét javaslattal föl nem lépnek, addig csupán individualis álláspontnak kell azt tartania. Wahrmannal szemben megengedi, hogy elötte kisszerüeknek látszanak a helyzet javitására uézve a jövőre kilátásba helyezett tényezők, de a mai viszonyokkal szemben mások nem alkalmazhatók. Saját megnyugvását abban találja, hogy sikerült a hiányt 60 millióról 18 millióra leszállitania, és hogy az államháztartás 1874 óta 17 millióval javult. A sulyos viszonyok közepette elért ilyen eredmény után nem lehet tagadni, hogy az ország nem a javulás és kibontakozás felé halad. Igazságtalan állitás, hogy a fogyasztási adóink s illetékeink folytonos apadásban vannak; mindenesetre tulzott szinezés e tekintetben, részéről csak helyesetheti, hogy a bizottság jelentése a jövő tervelésével ne foglalkozzék, de más részt nem volna igazolva a teljes hallgatás. Szerinte a helyzetnek leginkább felelne meg a mérleg javitására tett lépések fölemlitése. Illusionak mondja azon reményt, mely az önálló vámterülettől a jelenlegi viszonyok közt az ország pénzügyeinek rendezését várja; ő nem látta s jelenleg sem látja ezen eszköz által az orvoslást.

Horváth L. a miniszter beszéde által feloldottnak tekinti magát Simonyi előadására szándékolt válasz alól és csakis a jelentésbe fölveendőkhez kiván megjegyzéseket tenni. Mindenekelőtt azon állitás igazságát, mintha az adóképesség emelése érdekében nem történt volna semmi, tagadja: mert azt hiszi, hogy vasuti beruházások, kőutak épitése, lótenyész intézetek, gazdasági iskolák és több más dolgok mind megannyi tényezői az adóképesség emelésének. A födözetre nézve a miniszter által kért felhatalmazást megadandónak tartja. Roszszalja a jövendő terveknek fejtegetését a jelentésben, de a költségvetés által constatált haladást abban jelezni kivánja. A mai viszonyok közt ezt kiválóan szükségesnek tartja. Az 1880 ik év azzal kecsegtet, hogy akkor a hiány nem lesz nagyobb, mint a mennyi adósságot törleszteni kell, igy tehát a helyzetet kétségbeejtőnek tekinteni nem lehet.

Puszky csatlakozik Horváth nézeteihez. Azt hiszi a bizottság feladatának, hogy jelentésében a multnak a jelennel való összehasonlitásával constatálja a kormány igéreteinek megvalósitását. Tovább menni a jövő bizonytalansága mellett indokolatlan volna. A fedezet kérdésében a pénzügyminiszter javaslatát elfogadja s az alternativ felhatalmazást megadandónak véli.

Somsich Simonyinak válaszolván megjegyzi, hogy szónok szintén barátja az önkormányzatnak s azt hiszi, hogy ennek több tért kell engednünk, de az önálló gazdasági politikát illetőleg soha sem szabad szem elől tévesztenünk azt, hogy mit birunk el. A mi a fedezetet illeti egyébiránt első sorban maga is mint Wahrmann, a rente kölcsönt tartja alkalmas müveletnek.

Csengery Antal végig tekintvén a bizottság tárgyalásain az eredményt abban vonja össze, hogy a bizottság és a kormány egy uton haladtak, mert a költségvetésen történt változtatásokba, törlésekbe a kormány beleegyezett, sőt némely lényeges tételeknél maga a kormány volt a kezdeményező. Az administratio javitására nézve lényeges előhaladást lát az ujabb közigazgatási intézkedésekben s nem fogadhatja el azt, hogy az administratio javitására nézve semmi sem történt volna; még sok teendő van ugyan, s névszerint az egész adminisztratív eljárás szabályozása hátra van, de már eddig is sok történt viszonyaink javitására, s ezek közt ki kell emelnie, a pénzügyminiszter adókezelési reformját. Az administratióra vonatkozólag a lehető legeltérőbb nézetek uralkodnak s erre nézve a bizottság szónok nézete szerint mit sem mondhat, mert akármit mondana alig lehetne egyéb, mint akademiai értekezés, melynek általános kifejezései alatt — mindenki mást értheteue. Az egészséges közgazdasági politikával is igy áll a dolog, és erre nézve igen helytelen eljárás az érdek harczának felébresztése, pedig ebben már is igen sok történt. Nézete szerint ezekre vonatkozólag a jelentés semmit sem mondhat, hanem kiemelvén azt, hogy már haladás történt, mondja el a jelentés azt, hogy bizony még igen sok teendő van. A fedezeti módra térve, a pénzügyminiszter javaslatát támogatja.

Tisza Kálmán miniszterelnök ugy tudja, hogy titkolódzásról semmit sem szólott, csak arra fektetett sulyt, hogy ne fessük igen sötét szinekben a helyzetet, ne állitsuk elé sötétebben mint a való, mert ezt azok, kik nem jó barátaink, ellenünk ki fogják zsákmányolni s épen az kelthetne ránk titkolódzási gyanut, ha igen sötéten festjük helyzetünket. Határozottan tiltakozik az ellen, hogy a kormány az ország érdekét feláldozta volna. Lehet, hogy felfogása téves volt, máskép látta az ország érdekeinek javát, de azok feláldozásáról szó sem lehet. Ha áll átalában az a mit Simonyi is elismert, hogy nem lehet szó a hadsereg leszállitásáról akkor, midőn a béke biztositva nincs, azt hiszi, hogy az, ki az ország javát szivén hordja, még kevésbé kivánhatja felébreszteni az érdekek harczát. Maga is az önkormányzat barátja, minden téren azon határig mig a decentralisató a közigazgatás menetét nem akadályozná, ebben azonban nagy megtakaritást hiába vár Simonyi bizottsági tag itt, hol az önkormányzatot végző tisztviselők is fizetést huznak. Tervet a jövőre nézve a jelentésbe hiába foglalnánk be, azt azonban maga is ohajtaná, hogy a számok csoportositását egy kis conclusie kisérje. A bizottság elmondhatja, hogy bár az egyensuly még helyreállitva nincs, de ez irányban oly haladás történt, hogy kivéve azt ha a viszonyok váratlanul roszszabbra fordulnak, az egyensuly rövid idő alatt helyreállitva leend. Végül a fedezetre nézve a pénzügyminiszter javaslatát ajánlja a bizottságnak.

Hegedüs L. a fedezetre nézve szintén Wahrmann inditványához csatlakozik, a jelentésben pedig csak az eddigi haladás constatálására szoritkoznék, mellékesen megjegyzi, hogy az adók most azért folynak be jobban, mert a nemzet látja, hogy a kormány nem pazarol.

Helfy I. a deficit fedezésére vonatkozólag nem tartja helyesnek, hogy a bizottság javaslatot terjesszen elő erre vonatkozólag midőn maga a pénzügyminiszter sem javasol arra biztos módot. Azon csodálkozik, miért kéri a felhatalmazást a miniszter alternative, mert hiszen az alternativa második fele, mely a vasuti kötvényekre vonatkozik, szintén csak rente kölcsön müvelet. A miniszter nagyobb figyelmet fordithatott volna a fedezetnél a közös activákra. A jövőre követendő irányelveket azonban a jelentésben kiemelendőknek s egyszersmind kimondatni véli, hogy a kormány utasittatik arra, hogy az adóképesség emelése érdekében is tegyen már egyszer javaslatot a háznak.

Ezzel a tárgyalás befejeztetett, a bizottság elfogadta a kormány fedezeti alternativ javaslatát és kimondatott, hogy a jelentésbe befoglaltatik az, hogy az egyensuly helyreállitására haladás történt, és alapos remény van arra, hogy ha az eddigi uton maradunk, az egyensuly néhány év alatt helyreállittatik.

Ezzel az ülés eloszlott.

A jogügyi bizottságból.

— November 4. —

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma esti ülésében a büntető törvénykönyv 91 §-án kezdé tárgyalását, melynek értelmében a fegyház-büntetés börtönre enyhithető oly egyénnél, kinek agg kora, testi gyengesége vagy beteges állapota miatt az igen sulyosnak mutatkoznék.

Bokros a §-t egészen kihagyandónak véli; Szilágyi D. annak intézkedéseit hiányosaknak tartja, mert némely gyenge egyénre nézve a börtön

igen szigoru büntetés lenne, és ezenkivül a börtönbüntetésnél is előállhat ugyanezen eset. Ezen intézkedés nem ide való, hanem a büntetés végrehajtásának módozataihoz s a kormány hatáskörébe tartozik. Ha a bizottság ennek felvételét általában szükségesnek tartaná, azt csakugyan a szabadságbüntetés módozatainál kell bevenni.

Pauler előadó azt tartja, hogy azon intézkedés, hogy a biró némely büntetést enyhithessen a törvénykönyvbe való.

Csemeghy államtitkár megjegyzi, hogy miután a szabadságbüntetés legszigorubb ága a fegyház az enyhités leginkább itt szükséges, ha a büntetés folyama alatt van szükség intézkedésre, erre van hivatva a végrehajtóhatalom, de ha a végrehajtás előtt áll be, kell a változtatás iránt intézkedni, akkor ennek a törvényben van helye.

Horánszky a §. második részéhez semmi esetre sem járulhat, melyben az van mondva, hogy a fegyházról való átváltoztatás esetén a börtönbüntetés tartama aránylag felemelendő.

Hodossi azon nézetben van, hogy a §. esetei közzé beveendő lenne, hogy a börtön helyett fogház alkalmaztathassék.

Bokros azt tartja, hogy itt a visszaélésre nyujtatik alkalom; mig Marsovszky és Teleszky Horánszky inditványához járulnak.

A §ta bizottság Horánszky inditványa értelmében fogadja el, megtoldván azzal, hogy a fegyházbüntetés hasonló időtartami börtönre enyhithető a §-ban felemlitett esetekben.

A 92. §. értelmében ha valaki egyszersmind hivatala elvesztésére itéltetett, szabadságbüntetése aránylag leszállitandó.

Bokros E. nem fogadja el a §-t s kihagyását inditványozza, mert a mellékbüntetés főbüntetéssé emeltetik s a szabadságbüntetés a minimumra szállittatik le.

Marsovszky hasonló értelemben nyilatkozik, mig Teleszky és Chorin a §. megtartása mellett szólalnak fel, mely különben egyenlő büntetek esetén az a kinek hivatala van, sulyosabban büntettetnék mint más.

Szilágyi D. szintén a mellett van, hogy a §. kihagyassék, mert nem helyesli, hogy a közhivatalnoknak kiváltságot adjunk mással szemben; e §-ban nem igazságosság hanem épen ellenkezője foglaltatik, midőn valósithatatlan kisérleteket tesz arra, hogy a büntetések egyenlősittessenek. A bizottság erre a §-t kihagyatni határozza.

A 93. §-hoz Pauler előadó azon pótlást inditványozza, mely a 1. §-nál együtt elfogadtatik, hogy a vizsgálati fogság beszámitása csak a büntetés ugyanazon időtartamáig terjedhet.

A 94. §. Pauler előadó javaslata következtében a következő szerkezetben fogadtatik el. „Ha valamely cselekmény a büntető törvény több rendeletét sérti, ezek közül az lesz alkalmazandó, mely a legsulyosabb büntetést, illetőleg büntetési nemet állapitja meg“.

A 95. §. stylaris módositással elfogadtatván, a 96-ik §-nál, melynek értelmében, ha több vétség vagy vétség és kihágások halmaza fordul elő a fogságbüntetés leghosszabb tartama egy évvel felemelhető. — Szilágyi D. a „törvényben“ meghatározott leghosszabb időtartamot véli egy évvel meghosszabbitandónak.

Bokros Elek az egy év helyett 3 év meghosszabbitást kiván.

Hódossi belevétetni inditványozza, hogy e §. eseteiben csak a legsulyosabb vétség megengedett legmagasabb büntetése emelhető egy évvel, hasonló értelemben nyilatkozik Horánszky és Teleszky, a bizottság abban állapodik meg, hogy csak a concret büntetés maximuma emelhető fel egy évvel.

A 97. §. rendelkezését, mely szeéint büntett s más büntetendő cselekmények halmazánál csak a büntett büntetése alkalmazandó, Szilágyi igen enyhének tartja.

Csemeghy szerint itt a vétség vagy kihágás büntetése látszólagos absorbtiója kiegyenlitetik az által, hogy a büntett büntetése a megengedett maximumon belől emeltetik.

Teleszky itt is emelhetőnek vélné a szabadság büntetést egy évvel; a bizottság Chorin inditványát fogadja el, ki a concrét büntetést 2 évre kivánja emelni. Ezzel az ülés véget ért.

A háboru.

Most, midőn Szerbia legerősebb védhelyei már török kézben, s a szerb hadak harczképtelenné téve vannak, s még hozzá kéthavi fegyverszünet is köttetett; ugy tünik föl, mintha e rovat czime lejárta volna magát. Igaz, hogy a fegyverszünet létrejötte remélni engedi, hogy az ellenségeskedések két hó lefolyta előtt nem fognak megkezdetni, s az sem lehetetlen, hogy a jelen fegyverszünet tartama alatt sikerülend a békét megkötni: mindamellett nagyon tévednek, kik már ma teljes bizalommal tekintenek a jövőbe. Ha a demarcationalis vonal megállapitásán tul leszünk s folyamatba tétetnek a békekötés iránti alkudozások, készen lehetünk arra, hogy a sok diplomatiai szakács ismét elsózza a levest. Szerbiának szarvai le vannak ugyan törve s az alkudozások alatt az ő szava nem lesz, mert már nem is lehet irányadó; de Oroszország nem azért lázitotta föl a délszlávokat, nem azért készült a háborura, s nem azért törekedett eddig is a béke megkötését meghiusitani, hogy Törökország ellen forralt terveiről lemondjon. Az orosz politika békés fordulatában hinni annyi volna, mint föltenni Gorcsakoffról, hogy politikáját nem czélok, hanem változó szeszélyek vezérlik; s minthogy ezt nem tehetjük föl róla, készen lehetünk rá, hogy addig fogja a vasat ütni, mig meleg; s készen lehetünk arra, hogy a megkezdendő békealkudozások eredménye egy orosz-török háboru lesz, hacsak a hatalmakat az alkudozások folyama alatt nem kölcsönös jóakarat s a közbéke fönntartására irányult szilárd elhatározás fogja vezetni.

Az orosz ultimatum szövege még nem ismeretes ugyan, de ami légyegét illeti, az kivehető a pétervári hivatalos lap következő jelentéséből:

Szt.-Pétervár okt. 18/30. Ő felsége a császár ma, okt. 18/30-án megparancsolni méltóztatott, hogy Ignatieff tábornok jelentse ki a fényes portának, hogy ha két napi határidő alatt hat heti vagy két hónapi fegyverszünetet el nem fogad és ha a katonai müveletek megszüntetésére a parancsot azonnal ki nem adja — a nagykövet — a nagykövetség egész személyzetével azonnal távozzék Konstantinápolyból s a diplomatiai viszonyok megszakittassanak.

E jelentésből azonban nem tünik ki, hogy az ultimátum minő terjedelemben követelte a fegyverszünetet, — csak Szerbia részére-e, vagy pedig a fölkelők részére is; valamint az eddig érkezett birek sem szólnak arról, hogy a porta a fegyverszünetet minő terjedelemben adta meg.

Az, hogy Montenegro is fegyverszünetet kötött volna, még nem bizonyos, de várhatjuk, hogy ez mielőbb megtörténik, mivel az élelmiszerekből annyira kifogytak a montenegróiak, hogy a fegyverszünet rájok nézve is fölötte kivánatos.

*

Montenegróból. Cettinyéből irják a „Pol, Corr.“nek okt. 25-éről:

Nikita fejedelem tegnapelőtt üdvözlő táviratot kapott Livádiából Gorcsakoff herczegtől Medum bevétele miatt. Panyutin orosz tanácsos szintén üdvözlő iratokat hozott több oroszországi egyesülettől s igy most nehány napon keresztül itt igen emelkedett hangulat uralkodott. Két hir azonban meglehetősen megzavarta ez örömöket. A fejedelem ugyanis meggyőződött arról, hogy a terület nagyobbitásról le kell mondania. Két nagyhatalom képviselői e hó 27-én azon tanácsot adták a fejedelemnek, hogy a terület kérdését csak hagyja nyugodni, mivel a szerződött hatalmaknak semmi kedve sincs a Balkán félsziget status quóját alterálni engedni. Ugy látszik, maga Oroszország sem akarja e kérdés által a különben is bonyolodott helyzetet még zavarosabbá tenni, annál kevésbé, mert Montenegró nagyobbodása nem fekszik közvetlenül Oroszország érdekében.

A második kellemetlen hir az élelmiszerek hiányát jelenté, Montenegró készitett élelmiszereket mintegy egy hónapra, s Oroszországból is tekintélyes mennyiségü liszt érkezett. De ebből nem csak a harczosokat, hanem otthon maradt családjaikat is el kellett látni. Minthogy a tél küszöbön áll, gyorsan kell gondoskodni az eleség beszerzéséről. De pénz sincs s igy a gyors segélyre nem lehet számitani. Egy senator a napokban Trieszthe utazik, hogy részletfizetésre gabonát vásároljon; egy másik küldött Pétervárra megy pénzt szerezni.

Ragusából irják a „Pol. Corr.“-nak: A montenegrói csapatok által occupált falvak albán lakossága elhagyott tüzhelyeihez visszatér, a miben főtényező az a körülmény, hogy a montenegrói parancsnokok szigoruan megvédik az élet és vagyonbiztonságot, mig a török közegek éhezni hagyják a lakosságot. E katholikus népség, mely az orthodox montenegróiak dühös ellensége volt, most teljesen kibékült velük s a hóditó orthodoxok lovagias eljárását rokonszenvével viszonozta.

Mostarból ma érkezett hir szerint az ottani consuláris bizottságban levő orosz küldött, Jastreboff, parancsot kapott kormányától, hogy Mostart azonnal hagyja el s induljon haza.

Az itteni török főconsul ma fontos sürgönyökkel utazott Trebinjébe, Muktár pasához.

*

Perából sürgönyzik a „P. Ll.“-nak, hogy az „Ittahad“ czimü török lap jelentette, miszerint Budapesten az egyetemi hallgatók közt segélybizottság alakult a török sebesültek javára. A lap köszönetet mond az egyetemi hallgatóknak tüntetéseikért s azon lelkesedésért, melyet mindenkor, de különösen törzsrokonaik, a törökök elleni panszláv támadások alkalmából tanusitottak. Más török lapok konstatálják a török és magyar faj egységét s nagyra becsülik azon hasznot és előnyt, mely a két nemzet szövetsége és kölcsönös gyámolitásából származnék.

Budapest főváros rendes közgyülése.

— November 4-én. —

Mindenek előtt Alkér tanácsnok olvasta fel a regale dijak szabályozása tárgyában kelt miniszteri leiratot. Ebben a szabályzatra, különösen annak kezelési és ellenőrzési részére több módositás foglaltatik. Ennek értelmében a kerületi előljárók értekezletre hivattak egybe, s kidolgoztak egy kezelési s ellenőrzési szabályzatot, melyet a regale szabályzat 18. §-ba vélnek beszurandónak. A tanács elfogadta e kezelési rendet, valamint belenyugodott a belügyminiszter módositásaiba is; csak azt inditványozza a közgyülésnek, hogy 3 pontra nézve mégis feliratilag intéztessék a miniszterhez, hogy engedje meg, miszerint 1., a dijak befizetése a ker. adópénztáraknál is eszközöltethessék; 2., a pénz ne négy részletben, hanem egész évre előre fizettethessék, 3., ha a jelenleg megállapitott kezelési rend nem mutatkoznék czélszerünek, a hatóság visszatérhessen eredetileg megállapitott kezelési rendjéhez. Kimondatván az is, hogy azok, kik időközben beszüntetik üzletöket, a legközelebbi negyed év elejétől számitva, dijaikat visszakapják.

A közgyülés a tanácsi előterjesztést oly lényeges módositással fogadta el, hogy a dijakat ne egy évre, hanem csak negyedévenkint szedessék előre. Az egyéb pontok tekintetében a felirat menesztése elhatároztatik.

Andreánszky tanácsnok előterjeszté a vigadó toldalék épületének felülvizsgálása s ennek folytán Lizbauer János épitésznek járó müvezetői dij végutalványozásáról szóló jelentését. Linzbauer u. is évekkel ezelőtt megbizatott a közgyülés által az épitéssel, jutalmul biztosittatván részére a befektetett tőke 4%-a. Az épület készen lett 1873. deczember végére s mindössze 513,865 frt 46 krba került, melynek 4%-a gyanánt az épitész már kikapott 14,000 frtot és még követel 5337 frtot. A szemlélő bizottság ugyan nem fejezheti ki teljes megelégedését Linzbauer eljárása felett, mert végszámláiba hibák voltak, de azok helyesen reducáltattak s minden hiány pótoltatott, a kellő idő is eltelt, tehát a maradvány-dijat a bizottság a tanácscsal együtt kiutalványoztatni kéri.

Haris és Havas különösen azért, mert a felülvizsgálat eredményét még nem ismerik, s mert épen a mult közgyülés küldött ki egy bizottságot a vigadó kályháinak állapotát megvizsgálni, — nem tartják a dijat még kiadandónak.

Felolvastatván minden ez ügyrn vonatkozó biz. jelentés és egyébb iratok, e sokidőt igénybe vevő munka után ujra sok ideig tartó vita eredt meg, melyben Mátyus, Markus, Flóris vettek részt, ez utóbbi az épitészt illetőleg igen keményen nyilatkozott (tetemesen kisebb) összeg után kapja meg a 4%-ot az épitész.

Szavazásra bocsáttatván a kérdés, a közgyülés nem veszi tudomásul a felülvizsgáló bizottsági jegyőkönyvet s határozatát felfügyeszeti mind addig, mig a mult ülésből kiküldött kályhavizsgáló bizottság jelentését be nem terjeszti.

Müller H. O. mérnök ajánlata, melyet a vizvezeték gépeinek olymódon való átalakitását illetőleg, hogy a szén költségeiben évi 30% megtakaritás lesz elérhető, ha tervét életbeléptteti a főváros, a középitési bizottság által formulázott feltételek szerint elfogadtatott.

Azonban e kérdés tárgyalása nem folyt le a nélkül, hogy Havas felvilágositást ne kért volna ez ajánlattevő egyénisége felől, hogy nem-e schwindler? Gerlóczy alpolgármester megnyugtatta a közgyülést, hogy Müller megbizható szakember, mint tekintélyes gépészek is állitják. Nasztl pedig behatóan mutatta ki, hogy mért nem lehetett eddigelé a fővárosnak e köszén megtakaritást keresztül vinni a gépeknél. Az ajánlat átalakitás nem uj eszme, ily gépek a malmokban évtizedek ótavannak alkalmazva, s ha a főváros annak idején nem sajnált volna több költséget fektetni a gépekbe, ilyeneket lehetett volna beszerezni s megkimélte volna magát a főváros a most kiadandó circa 40,000 ft költségtől. — Ezután mulatságos discussió folyt a nyilv. vizeldék ügyében, melyet Sztupa inditott meg s Matolay fejezett be; határozatba ment, hogy a rózsatéren, kálvintéren, egyetem téren, s az országuti Huszárház sarkán nyilvános vizeldék állittassanak fel. Ezek felállitása egyenkint 600 frtba kerül. A város birtokában levő márványvizelde felállitása felöl később fog határozni a közgyülés.

Békey tanácsnok adja elő hosszasan a belügyminiszter leiratát két népiskolai igazgató nyugdijasztatása tárgyában. A miniszter ezeknek (Neumann Soma és Sauerspitz Péter) teljes nyugdijat kiván adatni, nem 400 frt kegydijat. A tanár azt javallja, hogy a város ragaszkodjék előbbi határozatához. Havas igen erélyesen kel ki a min. leirat ellen, mert a város Neumannal (egy 72 éves zsidó tanitó) jót vélt tenni akkor, mikor neki 400 frt szavazott meg, melylyel nem tartozott s ime ez a következése!

Dr. Tatay izr. a közgyülés humánus érzelmeire hivatkozik. kér neki 600 frt.

Ribáry Ferencz az egész 860 frt fizetést akarná Neuman számára nyugdijul utalványoztatni. Azt mondja, hogy Neumann ó-budai zsidó tanitó volt, a város átvette a beneficiumot (Felk: micsoda beneficiumot ?) vegye át a terhet is.

Csengey főügyész: Ez princzipialis kérdés. Neumann 40 évig szolgálta az ó-budai zsidó kitközséget, ezen éveit, hogy számitsa be nyugdij-idejébe a főváros? Logicus, hogy Neumann forduljon az ó-budai zsidó hitközséghez segélyért, ha nem elég neki a 400 frt; — vagy tán ád neki valamit még a főváros közönsége is, de teljes nyugdijat nem lehet adni.

A közgyülés a tanács előterjesztését fogadja el s feliratot intéz e tárgyban a miniszterhez.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. A hivatalos lap mai száma közli a korábbi sorsolások alkalmával kihuzott magyar földtehermentesitési kötelezvények számait, melyek eddig kifizetés végett be nem mutattattak.

—

Az ügyvédi kamarákból. A brassói ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Schmidts Vilmos ügyvéd, Brassó székhelylyel, a miskolczi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint Hoznek János jolsvai, Röck Gyula és Kiss Lajos miskolczi lakos ügyvédek a kamara lajstromába, ugy a szegedi ügyvédi kamara részéről közzé tétetik, hogy Lázár György szegedi köz- és váltó ügyvéd, s a szombathelyi ügyvédi kamara részéről, hogy Bódogh Tamás jánosházi és Ehen Gyula szombathelyi lakos ügyvédek, ezen ügyvédi kamara lajstromába folytatólag felvétettek. — A kecskeméti ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy B. Tóth László kecskeméti lakos ügyvéd a kamara ügyvédi lajstromába folytatólag felvétetett, — ellenben Tóth Márton ügyvéd Kistelekre, a szegedi ügyvédi kamara kerületébe átlépvén, abból kitörültetett. — A székesfehérvári ügyvédi kamara részéről közzé tétetik, miszerint Antal János székesfehérvári ügyvéd elhalálozása következtében a kamara lajstromából kitörültetett s irodája részére gondnokul Nemsits Gyula székesfehérvári ügyvéd rendeltetett ki. — A szatmárnémeti ügyvédi kamara által közhirré tétetik, miszerint Szerdahelyi Károly szatmárnémeti lakos ügyvéd folyó évi octóber hó 14-én történt elhalálozása folytán a kamara tagjai névjegyzékéből kitörültetett, s a halaszthatatlan teendők teljesitése végett gondnokul, a család kivánatához képest, Dr. Farkas Antal szatmárnémeti lakos ügyvéd neveztetett ki.

— Pardubicz városa ünnepi diszt öltött tegnap, mikor a királyi pár a vadászatokhoz megérkezett. Különösen diszitve volt nehány ut, s három diszkapu s obeliszk volt felállitva. Számos házon sárga-fekete és fehér-veres zászló lobogott. A hétfőn kezdődő vadászatokban sok arisztokrata hölgy is részt vesz.

— Báró Baldácsy Antal, ki oly nagyszerü adományt tett a prot. egyháznak, a kath. vallásról áttér a ref. egyházba.

— Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye bizottsága november hó 14-én (kedden) d. e. 10 órakor közgyülést, tart ezt megelőzőleg pedig az állandó választmány fog november 13-án d. e. 10 órakor teljes ülést tartani az időközben beérkezett tárgyak előkészitése czéljából.

— Vasut megnyitás. November 1-jén adatott át a forgalomnak az osztrák államvaspálya Tót-Megyer-Surány-Nyitra-másodvágányu pályának N.-Surány-Ivánkai vonalrésze. Ondrohó megálló hely egyelőre csak egész vaggonokban történő teherszállitás számára nyittatik meg.

— Az ifjuság által Abdul Kerim pasának ajándékozandó kardot illetőleg báró Baldácsy Antal értesité az ifjuságot, hogy hajlandó egy történelmi becsü török kardot ajándékozni e czélra. Az ifjuság mai nap küldöttségileg köszönte meg az áldozatkész hazafinak ezen szép ajándékát, s a küldöttség szavaira Baldácsy meghatottan válaszolt, örömét tejezvén ki az ifjuság hazafias és lelkes mozgalmáért, s kivánta, hogy a mai fiatalság emelje fel az elsülyedt nemzetet oda, hol egykor volt, s hol helyet foglalni hivatva van. Kérte a küldöttséget, maradjon továbbra is ezen hazafias uton, mert épen e mostani mozgalom által magára vonta Európa figyelmét. A küldöttség egyenkint bemutattatván magát, meghatottan távozott.

— Névváltoztatás Wolfschadl somorjai lakos nevének „Bánfi“-ra való változtatását a belügyminiszter megengedte.

— Az első hó a fővárosban ma este beköszöntött. Kissé esővel vegyült ugyan és hamar sárrá változott, itt-ott azoaban biztató jel gyanánt fehérlett. Igy lehet, hogy a legkeményebb tél igen is hamar fog kezdődni.

— Alkotmányos élet. Sziget-szt.-Mártonból irják az „A“-nek, hogy ott 1877-re egyetlen egy választó sincs bejegyezve, mert egy sem fizette meg az adóját.

— Pestmegye Dömsöd községében üresedésbe jövén a községi orvosi állomás, arra az ott lakó solti felsőjárási szolgabiró a pályázatot decz. 4-ikére tüzte ki. A javadalmazás áll 500 frtnyi évi dijból és szabadlakásból. A beteglátogatásért és a halottkémlelésért husz kr van megállapitva.

— „A fogak és száj ápolásáról“ Máté Domokos által irt füzetkét a közoktatásügyi miniszterium elhatározta lehetőleg terjeszteni a nép s a tanulóság között. Mikor megjelent, már akkor felhivtuk rá mi is a közönség figyelmét. Igen használható, könnyi modorban irt s a mellett olcsó müvecske ez; ára csak 30 kr. Kapható szerzőnél, Budapest, váczi utcza, a vastuskóhoz czimzett házban.

— Wertheim Manó budapesti kereskedő az általa feltalált uj kávénem szabadalmazását kérelmezte a föld.- ipar- és kereskedelmi miniszteriumnál, — miután azonban tápszer egyáltalában nem szabadalmaztatik, a kérelemnek helyt nem adott.

— A belügyminiszterium 73. számu rendőri körözvénye elősorolja azon törvényellenesen távollevő hadkötelesek neveit, a kik Budapest főváros területén az 1856-dik évben születtek. E szerint azok száma 981.

— A magyar orsz. tisztviselő-egylet által a magyar tiszti árvák javára rendezett sorsjáték huzása a magyar kir. löttóigazgatóságnál Melczner Ferencz p. ü. tanácsos, Lindtner Ferencz észak-keleti vasuti főellenőr és Homa Géza főv. számvizsgáló felügyelete mellett ma délután megtartatván, a sorshuzás főbb nyereményei a következők: I. főnyeremény 3000 frttal nyerte 187 sor. 61 szám. II. nyeremény 1000 frt nyerte 156 sor. 193 sz. III. és IV. nyeremény 500—500 frtot nyertek 172 sor. 280 sz. és 281 sor. 160 sz. — Az apróbb nyeremények sorozatát a hivatalos lap fogja közölni.

— Szerencsétlenség. Winter János napszámos, ki a Dezsőffy-utcza 28. sz. a. a Kogler és Rosner-féle olajgyárban dolgozott, tegnap délután három órakor ittas állapotban a gőzgép sajtókereke által sodortatván, a gép által összemorzsoltatott. Hullája a rendőrség által kórházba szállittatott.

— Elgázolás Bischitz Miksa 7 éves iskolás gyermek, tegnap délután 4½ órakor a vácziuton a vámház előtt a budai 41. számu kétfogatu bérkocsi által elgázoltatott s eddig még meg nem határozott modon megsérülve szüleinek a szép juhászhoz czimzett házban levő lakásába szállittatott. A bérkocsiban herczeg Eszterházy ült, ki szerint a bérkocsis ezen balesetnek nem volt előidézője, mert az egyedül a gyermek és társai ide s tova futkosása és egymásközti pajzánkodása közt történt.

— Rendőri hir. Kubicsek K. őr a feldunai főraktáraknál f. é. okt. 26-án a hosszas szolgálattól kimerülve Vorell Albin napszámost fölfogadá, hogy helyette, mig egy kevés ideig nyugodni fog, felügyeljen. Kubicsek rosz helyettest szemelt ki magának, mert mig ő egy fenyőtalpon aludt, Vorell kabátja zsebét fölvágta, abból 11 frt 40 krját, továbbá pipáját, téli köpenyét s egyéb tárgyait ellopta. — Vorell, ki különben a rendőrség előtt ismeretes tolvaj, elfogatott s a fenyitő törvényszéknek adatott át.

Rövid hirek. Salvi ismét távlovaglásra vállalkozott. Chorzelowtól Lembergig. 36 mérföldet kell tennie 36 óra alatt. — A dunagőzhajózási társulat „Izloz“ nevü gőzöse a jutzi vizesésnél veszedelmes léket kapott. — A jövő évi ujonczozás a megyei rendezkedés folytán 3 hóval elhalasztatik. — Pancsován nagy mértékbey dühöng a roncsoló toroklob. — N.-Szeben mellett egy 19 éves leány reménytelen szerelmében a vonattal elgázoltatta magát. — Maros-Ilyén egy péket és leányát kirabolva meggyilkolták, pedig épen előtte való napon akasztottak fel onnan 3 órányira, Déván egy rablógyilkost. — Szegeden a gyermekek között igen gyakori a toroklob.

Irodalom.

— A magyar tudományos akadémia almanachja csillagászati és közönséges naptárral az 1877-ik évre megjelent. E csillagászati és naptári részt Kondor Gusztáv levelező tag szerkesztette, lelkiismeretes gonddal és nagy terjedelemmel; ugy, hogy a hasonló külföldi naptárakat, mint például a hires Littrow-félét hazai közönségünk előtt teljesen fölöslegessé teszi; ajánljuk ez almanachot ezenkivül azért is, mert a kellő időben látván napvilágot, azt még más astronomiai naptár megvétele meg nem előzhette. A naptári rész után magában foglalja az akadémia ügyrendjét, osztályainak és tagjai munkásságának kimutatását, elhalt tagjainak névjegyzékét, a tagok névsorát lakó helyük szerint; végre az akadémia kiadványainak bőséges jegyzékét. Ebből tudjuk meg, hogy az akadémia könyvkiadó vállalatában még 1876-ban fog megjelenni: Hunfalvy Pál „Magyarország etnographiája“; Müller Miksa „Ujabb felolvasásai a nyelvtudományról“, forditotta Simonyi Zsigmond; Lewes „A philosophia története“ I. kötet, forditotta dr. Bánóczy József; Bluntschli „Az államjog története“ II. kötet, forditotta Acsády Ignácz. Az almanach ára 1 frt.

— Prém József költeményeire előfizetést hirdet. A kötet mintegy 16—17 iv, már sajtó alatt van és nehány hét mulva, deczember első felében jelenik meg. Előfizetési ára a terjedelmes, diszes kötetnek fűzve 1 frt 50 kr, diszes angol vászonba kötve 2 frt. Az előfizetési pénz vagy megrendelési czim (legkésőbb nov. utójáig) Tettey Nándor és Társa könyvkereskedőhöz küldendő.

— Magyar-Görög szótár jelent meg a főgymnasiumok használatára Lévay István és Tisza Aladár eperjesi tanitóktól. Ára 1 frt 80 kr. kötve 2 frt s kapható Lampel Robertnél.

— Az Athenaeum kiadásában megjelenteka következő müvek: Fayer L. Igazságügyi rendeletek tára. I. kötet, ára 50. kr. Fayer L. Döntvények gyüjteménye I. kötet, ára 1 frt. Chaudeneux. A pénztárnok házasságra. ára 70 kr. Dr. Eusebius Magnus. A föld utolsó napjai ára 60 kr. Ruffiny J. Paragreenék. ára 1 frt.

— A „Nép Zásslója“ e heti szamának tartalma: Politikai rész: Kossuth a keleti kérdésről. (Levél a szerkesztőhez.) Mezei Ernőtől. — A horvédtisztek özvegyei és árváinak érdekében. — A pénzügyi bizottság és államháztartásunk rendezése Simonyi Ernőtől. A háboru. — Őszi séták. Hedry Bódogtól. — Nyilt levelek. — Nehany szó az illetékbehajtásról és finánczvégrehajtásról. — Dongók, (Egy világi albumából) Irta: Kvassay Ede. Közgazdaság. Gazda ember téli munkája. — A budapesti gabna- és pénzpiaczról. — Az ipar helyzete a fővárosban. — A budapesti népbank. — A vasutak. — Az 1869-ki sorsjegyek. — A hazai iparpártoló egyesület. — Az idei dohánytermelés. — A gyapot konstatálják a török és magyar faj egységét s nagyra becsülik azon hasznot és előnyt, mely a két nemzet szövetsége és kölcsönös gyámolitásából származnék.

TÁRCZA.

Négy koszoru.

(Halottak napján.)

Te hős! — ki küzdtél elnyomott hazádért,
S oltárra vitted legdrágább fiad;
Kit nem a mély seb titkolt láza ölt meg:
Sokkal maróbb kín — nemzeted miatt!
Ki most feledve, elhagyatva nyugszol,
S könnyezni sorsod nincs egy árva szem;
Bú szobraként megállok tar sirodnál.
S e koszorút hamvadra fektetem...

Lángész! — ki fényes, vakmerő szemeddel
Örökbe néztél s mint egy óriás
Fejükre csaptál bálvány-isteneknek,
Mig el nem ölt az inség szülte láz...
Ki gaz törpék közt félig éhen vesztél,
Kit elzuzott az aljas és a rút,
Pigmaeusok fenséges üldözöttje:
Kopár sirodra — vedd e koszorút!

Költő! — ki hordtad érző lelked átkát,
Fáradt madárként, hervadt-betegen,
Ki ugy bolyongtál e nehéz világon,
Mint eltünő fény, bus, kihalt egen...
Kora halottja halhatlan szivednek,
Ég számüzöttje.... bájos tünemény,
Ki elzüllöttél, mint szegény keresztfád:
E koszorut sirodra füzöm én..!

Koldus! — ki egykor dus lehettél volna,
Ha alkuszol megtört hited felett,
Szent vértanu, kit névtelen sirodban
Későn viraszt a siró becsület....
Végzet, világ elkinzott áldozatja,
Kit milliókért büntetett a lét,
Árok halottja, kit gödörbe hánytak —:
Koldus!... a legszebb koszoru tiéd!

Ábrányi Emil.

Üllő és kalapács.

— Regény. —

Irta:

Spielhagen Frigyes.

HARMADIK KÖTET.

XVIII. Rész.

(Folytatás.)

— Arthurom előtt mindig mintaképül állitám önt fel, — szólt a „született“. — Emlékszik-e, midőn iskolába együtt jártak, s a tanárok nem győzték önt dicsérni. Most is látlak titeket, ti virgoncz fiuk! Mennyire ragaszkodtatok egymáshoz, s egymásért minden áldozatra készek voltatok. „Bár örökké tartana barátságtok“, gondolám anyai gyöngédséggel, mintha sejtettem volna, jó, de gyönge jellemü Arthuromnak mily nagy szüksége leend egy szilárd és higgadt jó barátra. Sejtelmem teljesült. Bár imámat az ég meghallgatta volna; s ne feledné ön édes György, mi volt önnek egykor Arthur. Bár ne feledné gyermekkori játszótársát!

S a „született“ görcsösen szoritá kezemet kezében s arczát a lehetőleg magasan és közel emelé arczomhoz, mintha alkalmat nyujtott volna arra, hogy álhajzatát, fogait, vonásait és tekintetét alaposan tanulmányozhassam.

— Én nem tegnap óta tudom, mily boldog ember vagy te György. Szerencséd van mindenben de legtöbb szerencséd a nőkkel szemben. Valamennyit kisujjadon fogathatod. Emlékszel a tánczpróbákon Lachmud Annára? Aztán Kohl Elise és Emilia! ha, ha, Emilia. Emlékszel, midőn a „Pingin“ hajón majd hajba kaptunk miatta? Szegény leány! Ott megy ő, Elissel karöltve, sóhajtozva az elveszett boldogság után. Meg kell őt vigasztalnom. Egy volt hadnagynak, volt követségi titkárnak végre is mindennel meg kell elégedni.

Arthur hangosan kaczagott, s öklével homlokára ütött. Aztán azt magyarázá, hogy ha nem sokat ér is, kénytelen lesz egy adag lőport magára vesztegetni.

Emilia másnap reggel óhajtott volna elutazni, az árulót kerülni, de még is csak itt maradt, talán mert szerencsétlenségének szinhelye vonzóvá vált előtte, vagy mert atyja még nem tért vissza Uselinból, kit be kelle várni. Ugy bolyongott e szerencsétlen leány, mintha valamely festőnek a „megadás“ képhez akart volna mintául szolgálni. Szüntelen barátnője karjára támaszkodott, mintha a sir felé közelednék, s én nem győztem a barátnő erős izmait csodálni, ki maga is husz év óta halad a sir felé. Emilia koronként ugy emelé reám tekintetét, mint a halálra sebzett őz, aztán máskor ismét oly pillantást lövelt rám, mintha mondaná; egykor mégis megbánod tettedet!

Hogy e tekintet jelentősége fölött nem csalatkoztam, meggyőződém, midőn pár nap mulva a már visszaérkezett igazságügyi tanácsos egy párbeszédre felkért. A tisztes ur többször melegen megrázta kezemet, és biztositott, hogy jövőre is, — e nagy nyeremény után — jó barátok maradjunk, miként eddig azok voltunk. Aztán hirtelen felborzolá a feje bubján levő tarajt, fontos arczot vágott. Ismertem arczán e kifejezést még azon időből, midőn a vizsgálatban voltam. Végre megszólalt:

— Bocsásson meg kedves ifju barátom. Ön már annyi tapasztalatot szerzett, hogy tudja, miként minden dolognak két oldala van, és nem mind arany a mi fénylik. Megengedi-e, hogy egy őszinte régi jó barát tanácsot adjon önnek? Hallgasson rám, fogadja el minden körülmények között a herczeg ajánlatát.

E szavak után távozni akart, de én visszatartám, s mondám:

— Beláthatja tanácsos ur, hogy öntől a jó tanácsot szokatlannak tartva, annak bővebb magyarázatát kérem.

— Ne kérdezzen tovább, — szólt a tanácsos, elutasitó kézmozdulattal.

— Ön egyidőben többet kérdezett tőlem, mint mennyi kedvemre volt, s igy egy kis elégtételt megengedhetek magamnak, — válaszoltam nevetve.

— Azt kivánja-e, hogy egy vén jogász a reá bizott üzleti titkokat kifecsegje? — szólt a tanácsos, és a bubján lévő taraj izgatottságában remegett.

Nem hagytam magam ily könnyen elutasitni, s folytatám:

— Segélyére leszek a vallomásnál. Okom van hinni, hogy a kereskedelmi tanácsos ügyei nem állnak oly fényesen, mint a közvélemény hiszi, s ha ön csupa gyöngédségből elhallgatja előttem ezen körülményt, mondhatom a herczeg nem tevé, amidőn tudvalévő ajánlatát tette.

A tanácsos ugy tett, mintha saját vallatói lángeszének esett volna áldozatul, s most más menekvése nincs, mint nyilt vallomást tenni!

— Egyet mondok, — kezdé. — A kereskedelmi tanácsos mult pénteken vélem kocsizott a városba, hogy százezer tallérnyi váltót értékesitsen. Négy nap óta Pontiustól Pilátushoz jártam e váltókkal, mig sikerült a fazekas utczában lakó Mózses zsidónál silány eredménynyel értékesitni. Sapianti stb. a hogy mi latinok mondjuk.

Az igazságügyi tanácsos e szavak után mindkét kezével berzelgeté taraját, s az ajtó felé indult; de ismét megállt, sőt nehány lépést visszafordult, s mint oly egyén, ki reményeinek sirjától megválni nem képes, mondá:

— Ne legyen felölem rosz véleménye, a mért állásom, korom és jellememmel össze nem férőleg a belém helyezett bizalommal vissza éltem; de hisz én csak olyat mondtam önnek, mit már ugyis tudott, vagy nem sokára megtudott volna. Édes György, mit talán a férfiunak meg nem bocsájthat, bocsássa meg az apának. Nékem is csak egyetlen leányom van, és hála égnek, gazdag ember is vagyok.

A gazdag ember, kinek egyetlen leánya volt, azon pillanatban lépett ki az ajtón, midőn Vilmos, kezében levéllel belépett, melyet épen most hozott egy küldönczy, és melynek pecsétjét remegő kézzel bontám fel.

„Kedves Györgyöm, kedves fivérem! Végre beteljesült óhajtásom, reményem. Ugy hiszem boldogságodat kiegésziti, ha én is azok között vagyok, kik virágot fűznek az ara koszoruba. Mindent belé füzök e koszoruba, mit szépet, jót, áldást, és boldogságot kivánhatunk.

A legtisztább szivből óhajtok én neked minden jót édes barátom, testvérem, testvérünk; mert a fiuk is jó kivánatukkal járulnak bátyjuk elé, ki most érdeme szerint van jutalmazva. Viseld büszkén a kivivott koronát, ne érintse szentségtelenebb kéz, mint a nőé, ki e pillanatban vállamra dülve, a levélre borul, melyet azonban látni képtelen, és halkan mondja:

— Ő mégis az marad nékünk mi eddig volt.

(Folytatása következik.)

juvásár. — A burgundi répa. — Csalán mint szövetrostanyag. Ismerettár: Irodalmi kincseink. — A m. t. akadémia. — Irodalom és müvészet. — Az angol északsarki expeditió. — Mikép óvják a hasznos állatokat Franciaországban. Szünórára: A honvéd. (Költemény.) Dengi Jánostól. — Bolont Pista. Igaz történet, elmondja Török Sándor. — Fővárosi viszhang. — Mindenféle.

Szinház, müvészet.

— A népszinházban holnap, vasárnap ismétlik a „Harcztérről" czimü látványosságot. Szerdán a „Kis menyecskét" veszik elő. E hóban ujdonságok lesznek: Lecocq vig operája: „Dr. Piccolo" (Le pimpon), a „Betyár kendője" és „Pünkösdi királynő." Legközelebb egy érdekes vendége is lesz a népszinháznak, ki főleg népszinmüvekben, énekes szerepekben fog föllépni. — Ma a „Harcztérről" előadásán ismét megtelt a ház közönséggel. A darab tarka csoportjai, s tárgyánál fogva maga a szöveg is alkalmasak nehány előadás iránt érdeket kelteni. Mindenekfölött azonban a szereplők igyekezete adja meg a darab élvezhetőségét. Eöri, Együd és Solymóssy játéka a férfiak közül ma is jeles volt, Vidmár Erzsi a jó érzelmü leányt, Dancz Nina k. a. pedig az ártatlanul féltékenységgel gyötrött menyecskét személyesitették kedvesen. Dancz Nina k. a. csinos menyecske, szép asszonyka is, s barátcsuhát érdemel a férje, hogy olyan kegyetlenül kinozza. Más bizony pártját fogná neki. — A tánez, mint rendesen, a gymnastikai müvészetnek oly magas régióiba csap, hogy az már nem is táncz, hanem athletika; ez is a legjavából. — Valószinü, hogy a darab nehány estén át még megtölti a szinházat.

— A nemzeti szinház müsora november 5-től 13-ig. Vasárnap, 5-én: „Aesopus"; hétfő, 6-án: „Gilberte": kedd, 7-én: „Carmen" (2-szor); szerda, 8-án: „Hamlet" (Tragódia); csötörtök, 9-én: Verdi „Requem"-je. A budai zeneakadémia közremüködésével. Sopran-szóló: Wilt Mária assz. m. vend. (VII. rendkiv. előadás); péntek, 10-en: „Idegennő"; szombat, 12-én: „Aida"; vasárnap, 12-én: „A csöd"; hétfő, 13-án: „Idegennő." A várszinház müsora; Vasárnap. 5-én: „A vizhordó"; csütörtök, 9-én: „Idegesek"; szombat, 11-én: „Aesopos"; vasárnap 12-én: „Luczia."

Népnevelés.

— Énektanitás beszüntetése. Énektanitásra eddig a főváros által dijazott külön tanitó volt alkalmazva. A tanügyi szabályzat ide vonatkozó része azonban a jelen tanévben oda lett módositva, hogy az énektanitásért a tanulók által külön óra-dij fizettessék; minek folytán a IV. ker. főreáltanodában csak öt, a VIII. ker. reáltanodában pedig csak két tanuló jelentkezett s igy az énektanitás ez évre legalább végképen elmarad.

— Pályázat. A lőcsei áliami főreáltanodánál betöltendő franczia nyelvi tanszékre, melylyel évi 1200 frt fizetés, 200 frt lakbér és ötödéves pótlékra való igény van egybekötve, pályázat hirdettetik. A pályázni kivánók szabályszerüen felszerelt kérvényeiket a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministeriumhoz czimezve f. évi november 10 áig a kassai tankerületi főigazgatóságnál nyujtsák be.

Egyletek, társulatok.

— A m. t. akadémia mathematikai és természettudományi osztályának 1873. nov. 6-án tartandó ülésének tárgyai: 1. Az agy fejlődése magasabb gerinczek és emberi ébrényeken tett vizsgálatok nyomain." Dr. Mihalkovics Géza egyetemi tanártól. Beterjeszti Balogh Kálmán. 2. „Csillagészlelés a keletnyugoti vonalban" Hojtsy Páltól. — Bemutatja Kondor Gusztáv. 3. „Az elhajlitott fény polanisatiójáról," Dr. Frölich Izortól. Előterjeszti b. Eötvös Loránd. 4. „Egy hortobágyi sós keserüs viz vegyelemzése" Schwartzer Viktor debreczeni gazdasági iskolatanár részéről megismerteti Than Károly.

— A „Budapesti dalkör (a „budai dalárda" és a „Pesti Nemzeti Dalkör" egyesülve,) folyó hó 11-én a vigadó termeiben tánczczal egybekötött nagy dalestélyt rendez, melyen Hermann Mariska és Károlyi Ilona urhölgyek fognak közremüködni. Jegyek kaphatók Pesten: Szaká' és Márton. Kertész Tódor, Márton Alajos és Ruttkay Vilmos uraknál Budán: Mechlovits H. urnál (Massion-ház) s a várban a Nülerféle czukrászdában.

— A „Terézvárosi klub" helyiségeiben (sugárut 35) minden szombaton este közös vacsorával összekötött találkozási estély fog tartatni, melyeken a klub tagjai minél számosabban megjelenni felkéretnek azon megjegyzéssel, hogy a tagok által bevezetett vendégek szivesen fogadtatnak. A választmány 1876 október hó 28 án tartott üléséből. Sebestény Géza elnök.

— Uj egyletek. A győri gyorsiró kör, mezőbándi önkéntes tüzoltó-egylet, kernyajai polgári kaszinó, eperjesi önkéntes tüzoltó egylet, pásztori chevra kadischa és háziipart terjesztő székely egyesület alapszabályai a m. kir. belügyministerium által megerősittettek.

— A „Tudomány- és mü-egyetemi olvasókör" termében f. é. november hó 5-dik napján vasárnap d. e. 10 órakor felolvasás tartatik: „Az esőről", népszerü phisikai értekezés, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A főváros polgármestere a közigazgatási bizottságokról szóló 1876. évi VI. t. cz. 15. §-a értelmében felhivta az ügyosztályok vezetőit, hogy a hatáskörükbe tartozó közigazgatási ügyek állapotáról október hónapot illető részletes kimeritő jelentést tegyenek, s ezt az elnöki ügyosztálynak folyó évi november 9-ig felelősség terhe alatt bemutassák.

— A főv. tanács utasitá az I. ker. elöljáróságot hogy a főváros tulajdonát képező Spiesz és Wallheim féle szőlők értékesitése iránt javaslatot tegyen, miután annak jelenlegi kezelése a fővárosnak a helyet hogy hasznot hajtana, — kárára van.

— A pénzügyminiszter rendelete folytán a m. kir. államnyomdában egy szines nyomatban előállitandó, 1" 100 öles mértékü térkép van munkálat alatt a volt Budaváros területéről. Miután az utczák nevei mostanában változásokat szenvedtek, a nyomda igazgatósága megkereste a főv. tanácsot, hogy Budaváros belsőségéről egy, az utczáknak ujabban meghatározott neveivel ellátott vázlatot küldene át a nyomdának. Az I. és II. kerületben azonban az utcza nevek megállapitása tekintetében még semmi megállapodás létre nem jött, ugy hogy több utczának ugyanazon neve levén, az utcza nevek kellő szabatossággal nem birnak. — Azonban remélhető, hogy Budaváros egész területén az összes utczák nevei a már folyamatba tett tárgyalások alapján a főv. tanács által rövid idő alatt a főv. közmunkák tanácsával egyetértőleg meg fognak állapittatni. A tanács tehát véleményezi, hogy a szóban forgó térkép kinyomatása az utczanevek végleges megállapitásaig elhalasztandó lenne, mindazáltal a mennyiben a kérdéses térkép elkészitése halasztást nem türne — a tanács a mostani körülmények közt legtökéletesebb adatokat tartalmazó vázlatot küldött át használat végett az államnyomdának.

Törvényszéki csarnok.

— Egy fürdői történet. Balaton-Füreden a legközelebb mult nyáron az ottani szerkesztő s helybeli nyomdász a nemzeti szinház egyik legelőkelőbb női tagja ellen egy vakmerően sértő „élczelkedést" közölt lapjában. E miatt egy a fővárosból épen ott időző ismert költő és humorista kérdőre vonta a szerkesztő urat, s a notice visszavonását követelte. A lovagiatlan szerkesztő ezt megtagadván, emlitett ironk által megütlegeltetett, két tanu, — egy iró és egy kapitány jelenlétében. A b. füredi szerkesztő e miatt bántalmazója s a két tanu ellen a b. füredi jbiróság előtt panaszt emelt, hol a két utóbbi felmentetvény, humoristánk viszont nyolcz napi fogságra itéltetett. Ezen itélet ellen a marasztalt fél meghatalmazott ügyvédje által felebbezést nyujtott be, a mely a kir. táblánál a napokban tárgyaltatott. Az ügyiratok az előadó által előterjesztetvén, miután a felebbezés egész terjedelmében felolvastatott, a birák zárt tanácskozása után az elnök (Kállay) kihirdette az itéletet, mely szerint a járásbiróság itélete megváltoztatván, vádlott 40 frtnyi pénzbirság lefizetésében marasztaltatott el.

— A kitől „erővel" megvették a ruhát. Rothhauser Dávid Krausz Jakab szabó s ruhakereskedő üzletében segéd volt; mint ilyent, ura egy megrendelőhöz küldötte több darab elkészitett ruhával. A megrendelő Rothhausernek két pár nadrágot, és egy kabátot adott át kijavitás végett; Rothauser azonban az uton ugy a két pár nadrágot, mint a kabátot is eladta. Vádlott a mai végtárgyalás folyamán azon komikus védekezéssel állt elő, hogy a javitandó ruhát tőle az utczán ismeretlen emberek „erőszakkal" megvették. A törvényszék a sikkasztót három havi börtönre itélte.

— Brutális emberek. Suhajda János, Hovetka Ádám, Jakcseszen György és Hratky Márton egy délután egy budai korcsmában mulattak, hol Suhajdának állitólag 8 frtja ellopatott zsebéből. Suhajda a lopást az asztaluknál ülő Szliacs József nevü egyénre fogta, ki azonban a gyanut határozottan visszautasitván, a négy bitang neki esett Szliacsnak, össze-vissza verték, földre teperték s folyton ütlegelték, mig az ártatlan ember eszméletét elveszté. Az elősietett rendőrök a négy mákvirágot befogták s ma a törvényszék előtt állván, a Szliacson elkövetett sulyos testi sértés miatt — tekintve, hogy ezt részeg állapotban tették — mind a négyet 14—14 napi börtönre itélte a törvényszék.

TÁVIRATOK.

Bécs, nov. 4. A „Pol. Corr." jelenti Konstantinápolyból, hogy a konferenczia kérdése erősen előtérbe lép; Ignatieff tábornok a konferencziának egy európai városban — Velenczében vagy Bernben — való összeülése mellett szólal fel, és a legközelebbi napokban már egy kész konferenczia-programmot akar a hatalmak elé terjeszteni; a porta nincs ellene a konferencziának, feltéve, hogy a résztvevésre meghivatik.

Bécs, nov. 4. A képviselőházban megkezdődött a keleti politika feletti vita. — Zschok báró az Ausztria részéről való területnagyobbitás — és Törökország birtok-állapotának bárminemü megváltoztatása ellen szólalt fel s hangsulyozá, hogy Törökország integritását fen kell tartani. Demel Oroszország tervei ellen fordult; Granitsch azt akarja, hogy az osztrák kormány alaki joga megóvassék, hogy befolyását a külügyi politikában érvényesithesse. Kuranda azt mondja: A három császár-szövetség létesülése által a béke meg lett zavarva, az véli, hogy Ausztriának főfeladata az, hogy Oroszországot korlátok közt tartsa. Hohenwart gróf az mondja: Sem az occupatió, sem az annexió nem időszerü reánk nézve, de ezeket minden áron elkerülni akarni nem szabad. Ezután Plener emelt szót s azt mondja: Lehetséges, hogy Törökország elkerülhetlen felbontása esetében Ausztria izolálva marad, s Ausztria meg nem engedheti, hogy határai mellett akarata ellenére uj államok létesüljenek; Ausztriának a rokon és közel fekvő államokkal érintkezésben kell maradnia; a háromcsászár-szövetség egészséges gondolat volt, mely Ausztriának tiszteletteljes állást biztositott; szóló azt kivánja, hogy Ausztria ezen szövetséget, érintkezve a többi császári hatalmakkal ne lazitsa. Hétfőn folytatják a vitát.

Belgrád, nov. 4. (B. C.) Csernajeff letétele tény. A hadsereg szerveztetik.

Zágráb, nov. 4. (Országgyülés) két határozati javaslat és 4 interpellatió benyujtása után a budget vitát folytatták. Folnegovics és Popovics ellene- és Zsivkovics osztályfőnök mellette szólalt fel. Holnap ülést tartanak.

Konstantinápoly, nov. 4. („B. C.") Oroszország a fegyverszünet feltételeket illetőleg ujabb nehézségeket emel.

Konstantinápoly, nov. 4. A franczia követ Párisba hivatott, ma utazott Marseillébe „Petrel" franczia hajóval. A legtöbb követ a perai téli palotába költözött. Az idegen tisztek a jövő héten utaznak el, hogy a két hadsereg között a demárkátionalis vonalat meghatározzák.

Belgrád, nov. 4. (P. C.) Csernajeff állásától végleg felmentetett, holnapra ide várják; Horvátovics már kineveztetett helyére főparancsnoknak. Csernajeff elhagyja Szerbiát, és valószinüleg Svájczba megy.

Stuttgart, nov. 4. A kamarák ma egy királyi trónbeszéddel zárattak be, mely kiemeli, hogy a kamarák ujabban bebizonyitották hazafias érdeklődésüket a rendkivüli csapatszükségletek kielégitése iránt, és hogy a würtembergi hadsereg rövid idő előtt hatalmas kiképeztetésének és kötelességszerü fegyelmének próbáját a császári hadur előtt, becsülettel állotta ki. A trónbeszéd hangsulyozza továbbá, hogy a kamarák szavazatuk által megpecsételték azon szerződéseket, melyeknél fogva Würtemberg a német birodalom ujjáépitésénél helyét elfoglalta, és hogy a kormánynyal való fáradhatlan együttmüködés által jelentékeny törvényhozási feladatok lettek megoldva.

Belgrád, nov. 4. (P. C.) Nikita fejedelem táviratilag notifikálta Milán fejedelemnek, hogy a két havi fegyverszünetet elfogadja.

(Érkezett éjfélntáni 2 órakor.)

Zára, nov. 4. A létrejött fegyverszünet folytán a demarkationalis vonal megállapitása végett Cettinjéből a biztosok már elutaztak. Francziaországot Ceccaldi, Olaszországot Durazzo képviseli, a többi biztosok neve még ismeretlenek. A megszállott helyek továbbra is megszállva tartatnának, és a fegyverszünet tartama alatt időközönként a helyőrség nagyságához és a lakosság számához képest láttatnának el élelmi szerekkel.

Bécs, nov. 4. Hitelrészv. 147.90. Galicziai 209.75 Államvasut 266.50. Rente 63.20 — 1860-as 109.75 — 1864-es 132.— — Ezüst 104.70. — London 123.20. — Unio-bank —.—. Általános épitőbank —.—. Angol-osztrák 76·50. Lombard 80.— — Tramway —.— — Hitelsorsjegy 159.— Napoleond'or 9.85. Arany 5.91. — Frankfurt 59.90. — Porosz pénzutalvány 60.60. Török sorsjegy 13.75. Angol épitőbank —.—.

Bécs, nov. 4. Magyar földteherm. kötvény 76.— Salgó-Tarján 71.—. Magyar hitel 113.— — Magyar záloglevél 85.—. Erdélyi 82.—. Magyar keleti vasut 26.75 — Magyar sorsjegy 72.—. Magyar földhitel 29.50. Magyar vasuti kölcsön 96.75 Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank —.—. Alföld 97.— — Magyar északi-keleti vasut 94.75 Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 57.75. — Tiszai vasut 175.— Municipalis bank —.—.

Éjjeli pósta.

Az osztrák képviselőházban ma került napirendre Auersperg herczeg miniszterelnök a keleti ügyek tárgyában adott válasza fölötti vita. A szónokok közt első volt. Zschock báró, ki heves beszédben támadta meg Andrássy gróf határozatlan politikáját s következetlenséggel vádolta. Beszédét következő szavakkal fejezte be: „1870-ik évben az akkori magyar miniszterelnök, az akkori birodalmi kanczellár politikáját egy idegen hatalmasság követe előtt könnyelmünek nevezte Érdekes volna tudni, vajjon a mai magyar miniszterelnök nem hasonlókép nyilatkoznék-e a külügyek mostani vezetőjéről. Igazolták-e a következmények a közös külügyminiszter felfogását? Megfelelnek-e a tények szavainak. Oly eredménye volt-e politikájának, minőt igért? Képes volt e az államot a fenyegető veszélyektől megóvni? Mindazon kérdésekre „nem"-mel felelek s végül csak azt kivánhatom, bár más kezekbe jutna az államhajó kormánya, egy oly férfiu biztos kezeibe, ki éles látásával az államhajót a fenyegető szirtektől megóvná és biztos kikötőbe kormányozná. A többi magától következik, azaz, midőn önöket figyelmeztetem a kormánynak a külügyminiszterrel való kijelentett solidaritására, bátran mondhatom: Ha vak vakot vezet mindketten verembe esnek." (Szonok szavai szerint: „Wenn der Herzog fällt, muss ihm der Mantel nach.")

A szerb-török harcztér eseményeiről ép oly érdekes, mint kimeritő tudósitást küldött a „Daily News"-nek a szerb táborban levő levelezője. E tudositásban a többi közt ezeket mondja: „Bármit mondjanak is a törökről, tud harczolni. Éhesen, soványan mint az agár, küzdöttek a török katonák, mogorva konoksággal s helylyel-közzel oly föltünő hévvel, hogy a legnagyobb csodálkozásra volt méltó. Az oroszok az ő makacs, kitartó módjok szerint harczoltak s talpalatról talpalatra védelmezték állásaikat oly makacssággal, mi gyakran hühhé fokozódott. Ami a szerbeket illeti, ez nem az ő napjok volt (okt. 29.) Hol vitézül harczoltak, hol pedig szétfutottak, mint a viz. Hiába orditott rekedt hangjával a derék Petersen; hiába törekedett Neigininoff őket a tüzbe vinni, s hiába tette ki magát Dochturoff a legerősebb tüzelésnek, mintha kilencz élete volt volna. Mitsem használt. A szerbek folyvást hátráltak, s ámbár nem futottak el, nem voltak megállásra birhatók."

Konstantinápolyból egész határozottsággal jelentik, hogy V. Murad a volt szultánnak legutóbb kelés támadt a fülén, melynek fölfakasztása oly jó hatást gyakorolt testi és lelki bajára egyaránt, hogy annak következtében nemsokára egészen meg fog gyógyulni.

Porosz lapok azon véleményöket jelentik ki, hogy a békealkudozásoknak nem lesz sikere, sőt Oroszország már a választóvonal kijelölésénél is akadékoskodni fog s azt fogja akarni, hogy a legyőzött Szerbia érdemén felül részeltessék oly előnyökben, minőkbe a török kormány alig egyezhetik bele.

KÖZGAZDASÁG.

—

Üzleti hetiszemle.

A hideg száraz idő beállott s ugy látszik, hogy a tél nemsokára beköszön. Ma reggel a hőmérő 2 fokra szállt allá, ugy hogy éjjelenként derek vannak. A gazdák már az utolsó veteményeiket is betakaritották, s őszi vetéseiket is megtették, melyek az időjárás viszonyai miatt szépen fejlődnek. A repcze-vetés, melyből ez idén több vettetett más évekkel szemben, valamint a buzavetések is sokat igérnek, rozs is már rég nem tapasztalt buján fejlődik.

Gabnaüzlet. Lanyha irányban uralkodott, mivel a kereslet csak a belföldi vevők részéről történt. A külföldi valuta emelkedésétől félve, jelentéktelen megrendeléseket tettek. A behozatal, daczára hogy az országutak jó állapotban vannak most, mégis jó, mert a földmivesek félnek a rosz időtől s a még bevégezetlen munkájokkal vannak elfoglalva, s azért nem jöhetnek a vásárra. A folyam közlekedésre a vizek meglehetős vizállással birnak, a mi ez időszakban nem mindig szokott lenni, s a Száván és Ferencz csatornán a hajókoni szállitása még mindig alkalmas.

Buza iránt a lefolyt héten csak csekély vételkedv mutatkozott, s csak a helybeli malmokra szoritkozott. Az üzlet a héten, miután szükségletekről már gondoskodtak, igen lanyha volt, ugy, hogy az árak azért tartották fön magokat a mult heti ma gasságban, mivel a kinálat igen csekély volt, mégis a kilátás az árak visszaesése felé hajlik. Az őszi határidői üzlet a hét elején keresett volt, mivel az októberi fedezet még nincs befejezve, s 15.50—15.55 forinton vétetett. A hét második felében a határidői üzlet csak épen a tavaszi szállitásra szoritkozott, mely 10 krral magasabban köttetett. Kész buza ára a következő:

Tiszavidéki 74.6—80 hectoliterként 10.35—11.85 frt, Pestvidéki 9,85—11.40 frt. Fehérmegyei 10.40—11.90 frt. Tavaszkor szállitandó 11.45—11.50 frt.

Rozs. Szilárd tartással nyilt meg az üzlet, mindazáltal a kinálat hiánya miatt nem fejlődhetett ki. Külföldi vételek leginkább csak az állomásoknál történnek; árak: 70—72 heck. 9.10—9.20 frt octoberi ügyletek teljesen megtörténtek s lebonyolittattak. Tavaszkor szállitandó áru 9.40—90.60 forint.

Árpa üzlet nélkül. Az árak változatlanok maradtak. Takarmány áru 60—62 hect. 5.70—6.20 frt. Maláta 62—63 min. 6.40—7.00 frt.

Zab, csekély forgalom mellett az árak változatlanok maradtak. Ára: 36.4—40.1 7.20—7.40. Határidőüzlet nov.—decz. 7.60—7.67. Tavaszra szállitandó 7.82—7.89.

Tengeri. Csekély volt a forgalom, mivel az áru hiányzik. Uj magyar árunak ára 4.80—4.85 máj.—juniusban szállitandó 10 krral olcsóbb a mult hetinél: 6.35—6.40.

Heremagban csak csekély üzlet mutatkozott. Lucerna mégis talál — a finomabb — vevőkre, ellenben a csekélyebb áruk vevők nélkül maradtak. Lucerna 70—80 frt 100 kilóként.

Lisztüzlet. Az árak a mult hetiekhez képest nem változtak. Az árak a következők: 0 sz. 24.30, 1 sz. 23.50, 2 sz. 22.50, 3 sz. 21.90, 4 sz. 21.20 5 sz. 19.30, 6 sz. 17.50, 7 sz. 16.30, 8 sz. 23.80, 8½ sz. 11.40, 9 sz. 8.50. Rozsliszt 1 sz. 16.70, 2 sz. 16 frt, 3 sz. 12.50, mind 100 kilóként.

Hüvelyesvetmények és termények. A belföldi üzletnek meg volt a rendes jó menete e héten is, ennek ellenében azonban a kiviteli üzlet kevésbbé tünt ki. — Bab árai e hét folyamán meglehetősen tartották magukat; a csekélyebb vételkedv következtében azonban a hangulat kissé lanyhult; uj nagy babért 10—10.25, uj törpe babért 11—11.25 frtot fizettek; az 1875-ki törpe babból nehány száz mázsa 10 frtjával adatott el. A borsó ára változatlan maradt 12—13 frtot fizettek jól főző, zsizsik mentes áruért; hámozott belföldiért 17, külföldiért 38—28 frtot. Lencse, magyar áru 10—12 frttal gyönge üzlet mellett; stockeraui 23 frttal fizettetett. Köles 4.60 frtért kináltatott; köleskása 8.20—8.30-on tartatott. Kendermag, mivel nagy mennyiségben hozatott be, olcsóbban adatott el, 11—11.50 fizettek érte. Lenmag ára 13.50—14 frt. Mohar 9 frt. Babó 8—8.50 kelt. Mák ujabban magasabb áron kelt, kékért 44 frtot, szürkéért 35 frtot fizettek.

Disznózsirban a hangulat lanyhult. fogyasztás hiánya miatt. Novemberre szállitandó 70 frt 50 kr 71 frttal adatott, kész áru hordóval 74 forint.

Szalonna. Lanyha üzlet; fehér táblás 67 frttal, füstölt 73 frttal adatott.

Lekvár hordóstul 36 frt.

Dió 22 frt zsákkal.

Szilva, boszniai egészséges határidői áru 6 frt 56 kilóként.

Méz ára 17—19 frt, csurgatott méz 21 frt 56 kilónkint.

Timsó munkácsi 13 frt 50 kr 100 kilóként. Sóda ára változatlan.

Sertésüzlet. (Az I. magy. sertéshizlaló s kölcsönelőlegező részvénytársaság jelentése nov. 3-ról.) A forgalmi számokból kiviláglik, hogy e héten az üzletek jelentékenyek valának, kisérve szilárd hangulat s határozott árak által, és maga a határidő üzlet is kiterjedésében nyert. Az árak következők: magyar faju sertés 57½—59½ kr, szerb 57—59 kr, tüskés faju 55—56½ kr, deczemberre szóló kiviteli áru 60¾ krral fizettetett kilóként tiszta sulylyal. — A sertések létszáma okt. 27-én maradt 29960 darab. — Felhajtatott: alföldről 5050, Erdélyből 1750, Szerbiából 5530, Oláhországból 1050 összesen 13,410 darab, Elhajtatott: felvidékre 210, Bécsbe 2780, Prágába 740, Bodenbachon át Drezda és Hallèba 5300, majnai Frankfurtba 450, Ruttka-Oderbergen át Boroszló és Berlinbe 1420 darab, budapesti fogyasztás 2290, átvitel 320; összesen: 13460 darab, melyekből 11740 darab a részvény szállásokban feküdt. — Bécsi vásár, okt. 31. Az összes felhajtás 3225 darab sertésből állt; nehéz fajuak keresettek, s 52—53 frt 50 krral, közép‑49—51 forinttal, süldőkért 36—39 forinttal fizettek 100 kilóként élő sulylyal. — Drezdai vásár, okt. 30. Felhajtatott 613 vidéki sertés, melyért 59—63 fillért fizettek, magyar faju felhajtatott 664 drb, s 57—58½ fillért fizettek; fenmaradt 160 drb magyar sertés. — Berlini vásár, okt. 30. Felhajtatott 7573 különféle faju sertés, magyar áruért 18½—19 tallért fizettek 100 fontonként élősulylyal és 30—35 font tarával.

Gyapjuüzlet. A holnap kezdődő gyapjuvásárra még kevés vevő érkezett. A lefolyt héten változatlan árak mellett mintegy 160,000 kilo vétetett meg a piaczról. Az árak következők: 6000 kilo finom posztógyapju 131—133 frt, 9000 kilo közép finom 116—117 frt, 18,000 kilo jobb kártolt gyapju 100—105 frt, 14,000 kilo közép 90—92 frt, 15,000 kilo orosz peregeni 93—94 frt, 10,000 kilo bácskai egynyiretü 74—78 frt, 100,000 kilo homok egy nyiretü 62—63 frt, 8000 kilo urasági hegyi nyiretü 101—102 frt, 16,000 kilo fehér és kékes hegyi kétnyiretü és nyári gyári gyapju 84—90 frt, 10,000 kilo miskolcz-hevesi nyári 75—78 frt, 8000 kilo baranyai nyári 62—63 frt, 28,000 nemesitett czigája 71—77 frt. Mind 56 kilóként számitandó.

Repczeolaj. Szilárd; nyers azonnali szállitás 47.50 — 48 frt. Őszre kétszer finomitott 49—49.50 fét. — Lenmagolaj. Lanyha, ára 45.45—46.75 frt. — Olajpogácsa lanyha, repczéből egyszer préselt 7 — 7.50 frt.

Faggyu. Szilárd. Olvasztott 57 frt.

Gubacs. Szilárd, magyar fehér I.-uj 30—32 frt; szerb 25 frt.

Hamuzsir: keresetlen; magyar fehér, 32.10, kékes 25.90 — 26 ¼ frt; kék házi 32.30 — 24.10.

Budapesti gabna és értéktözsde. Budapest. nov. 4. Az egész üzletbe olyan csend állott be, hogy az előfordult eladások külön jegyzésre nem érdemesek, a kinálat, vételkedv és forgalom csekély, az irány és árak változatlanul maradtak.

Határidőüzletnél az árak valamivel csökkentek, buza 5, rozs 20 és tengeri 5 krral olcsóbb, mint tegnap. Buza tavaszra 11.35—11.50; rozs tavaszra 9.40—9.60; zab tavaszra 7.82—7.89; tengeri, bánsági május — juniusra 6.35—6.40.

Értéktözsde. A mai forgalom meglehetős élénk hangulatban folyt le, az üzlet azonban korlátolt maradt, különösen befektetési értékeknél mutatkozott tartózkodás az eladók részéről. Molmok igen kedvelve voltak és egyesek ismét emelkedtek. — Valuták lanyhák.

Az előtőzsdén oszt. hitel részv. 148—148.70-ig magyar kitel részv. 114-en vásároltattak.

A déli tőzsdén. osztrák hitel részv. 147.60—147-ig. magyar hitel részvények 112.75-ig visszahatolva jöttek forgalomba. Pesti küzuti vasut részv. 164-on Luiza gőzm. részv. 161-ig emelkedve voltak keresettek, Victoria gőzm. részvényekben 265-el eszközöltek kötést. Pesti kereskedelmi bank záloglevelek 85-ön, markjegyek 60 60—60.70-en keltek.

Bécsi értéktözsde. Az előtőzsde kezdetben igen szilárd volt, később ingadozó és zárlatkor valamivel ellanyulva maradt; osztrák hitel 147.70, angol 75.80, magyar hitel 113 50, 20 frankos arany 9.86.

—

— **A budapesti népbank** ma tartotta rendkivüli s egyszersmind utolsó közgyülését Magyar Gy. elnöklete alatt. Jelen van 78 részvényes, kik 558 részvényt deponáltak. A jegyzőkönyv vezetésével Kerntler bizatott meg. Jegyző felolvassa az igazgatóság jelentését, mely azt mondja, miszerint a jelen körülmények közt más nem marad hátra, mint liquidalni, ha a lelkiismeretesen keresztülvitetik, akkor még reményleni lehet, hogy a részvényeseknek jut valami. Inditványoztatik, hogy 5 tagu bizottság és három felügyelő választassék meg. Az igazgatóság leköszön és kijelenti, hogy az értéké papirok eshetőleges árcsökkenéseiért e pillanattól kezdve nem felelős. Ily értelemben köszön le a felügyelő bizottság is s hasonló óvást tesz. A 7-es bizottság nevében — mely okt. 21-én választatott meg — Kohn Gábor jelentést tesz. A bizottság a legnagyobb buzgalommal járt el s azon volt, hogy ők a váltók, levonások s a betétek ügyében teljesen eljártak, jóllehet ez nagy nehézséggel járt. Oly körülményeket is találtak, melyekből az igazg. tanács bünössége kitetszik; még az is megemlitendő, hogy a felügyelő bizottságnak két tagja, kik az az előtti években az igazgatóság mellett részt vettek, szintén felelősségre vonandók. A mi pedig Osztoics urat illeti, meg kell jegyezni, hogy ő csak az utolsó évben vett részt mint felügyelő biz. tag; ezen ur megtette kötelességét. A házra kölcsönt akartak felvenni, de a bankok azt megtagadták, csak Del Mediko ur volt oly szives, hogy a házra 25 ezer frtot adott kölcsön: a főv. takarékpénztár szintén méltányosan járt el, mivel a váltótörlesztést részletekben engedte meg. Rövid vita után a közgyülés egyhangulag kimondá a liquidatio szükségességét. Nagyobb vitát idézett a keresk. törvényszék megkeresvénye, mely vizsgálatot rendel el a könyvek mibenállásáról s vezetéséről, ki lehessen deriteni, ki a hibás és kit kell bünösnek tartani. — Végre elhatározták, hogy a kereskedelmi törvényszékhez fognak fordulni az iránt, hogy a részvényesek nevében vizsgálatot rendeljen el, a költségeket ők fedezik. E czélra 1000 frtot és 1000 drb részvényt fognak letéteményezni, s a lépés megtételére a ma megválasztandó liquidáló bizottság bizatik meg. — A kérdés, hogyan jutalmaztassék a liquidáló bizottság heves vitát idézett elő. Eggert 300 forintot akar adni egynek; Izsipy csak bizonyos perczenteket. Sok hang azt kiabálja: Semmit! Végül a közgyülés kimondja, hogy a részvényesekre jutandó tiszta öszszegből a felügyelők 2%-ot kapnak. — Végül következett a választás.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara 1876 november hó 6-án hétfőn délután 3 órakor teljesülést tart.

Kimutatása az 1876-ki oktober havi sorsoláskor kihuzott magyar földtehermentesitési kötelezvényeknek. A záradéktalan kötelezvények 39-ik, a záradékosok 19-ik sorsolása.)

Budai szelvényes kötelezvények.

50 frtos: 138 205 931 1388 1708 1776 1989 2068 2109 2153 2483 2539 2646 2674 szám.

100 frtos: 540 571 660 690 735 1032 1083 1177 1532 1797 1908 1938 1955 2086 2257 2517 2531 2537 2928 2866 2987 3060 3929 3982 3999 4175 4522 4565 4590 4700 5342 5367 5111 5530 5622 5701 5720 5729 5802 5964 6330 6389 6500 6552 6724 6813 6888 6987 6991 7008 7070 7255 7302 7787 7934 7993 8102 8113 8276 8487 8741 9018 9218 9416 9425 9719 9900 10025 10186 10192 10211 10275 10446 10475 10516 10616 10755 10827 10846 11101 11356 11690 11698 11767 11830 12033 12283 12305 12310 12535 12609 12756 12929 12943 szám.

500 frtos: 91 109 208 227 274 333 508 706 718 783 911 1026 1236 1433 1738 1763 1844 1924 1932 2155 2430 szám.

1000 frtos: 80 323 334 362 578 907 1108 1279 1376 1591 1610 1632 1716 1764 1885 1911 1926 2226 2419 2424 2488 2553 2696 2808 3086 3280 3383 3561 3562 3733 3773 3804 3839 4008 4090 4114 4524 4570 4689 5030 5193 5629 6092 6084 6131 6173 6385 6461 6530 6708 6929 6936 7077 7087 7087 7090 7148 7238 7287 7478 7540 7781 8159 8374 8732 8869 9035 9116 9152 9202 9381 9724 9829 9903 10183 10270 10315 10415 10581 10839 11068 11069 11160. szám.

5000 frtos: 219 430 446 518 587 kisorsoltatott 2900 frttal, 637 661 679 890 912 szám.

10.000 frtos: 417 266 655 kisorsoltatott 9150 frttal, 774 szám.

A. betüs: 794 sz. 100 frt, 1035 sz. 4680 frt, 1069 sz. 1500 frt.

Kassai szelvényes kötelezvények.

50 frtos; 80 769 898 1037 1537 1631 1731 1902 2336 2928 3290 3519 3621 4518 4822 4845 4873 4995 5111 5268 szám.

100 frtos: 183 207 210 250 354 1002 1532 1622 2145 2447 2473 3164 3538 3764 4215 4370 4501 4716 5069 5505 5595 5985 6094 6113 6338 6560 6923 7044 7076 7274 7389 7467 8404 8488 9380 9905 10218 10331 10817 10861 11137 11735 12003 12137 12680 12836 12775 12881 13227 14252 14328 14766 15006 15276 15392 15522 15985 16013 16111 16162 16964 16999 17461 17664 17760 18123 18211 18220 18642 18792 18860 18993 19211 19426 19646 19804 19814 szám.

500 frtos: 839 1013 1015 1299 2206 2439 2945 3005 3030 kisorsoltatott 150 frttal, 3134 3152 4258 3379 3384 3393 szám.

1000 frtos: 881 1445 1468 1618 1774 1921 2030 2584 2712 2907 3035 3112 3213 3216 3220 3396 3660 38g6 3887 4355 4513 5201 5330 5345 5484 5633 5780 6023 6218 6623 6633 7081 7213 7507 7541 7746 8069 8474 8576 8622 8909 szám.

10.000 frtos: 426 szám.

A. betüs: 279 sz. 100 frt, 951 sz. 68350 frt, kisorsoltatott 1750 frttal,l 1111 sz. 100 frt, 1564 sz. 1830 frt, 1589 sz. 119770 frt.

(Folyt. következik.)

Árverések, csődügyek, (Kivonat a „Budapesti közlöny" nov. 4-számából): Debreczen nov. 27. Riedl Ignácz hagyatéka háza és földje 12,500 frt. — Fogaras nov. 11. Másztie Márton fekvőségei 5293 frt, — Sajó-Kaza (Miskolcz) decz. 15. Putnoki Frigyes ingatlana 11,211 frt. — Bánfalva (Magyar Óvár) decz 20. Preiner György telke 2204 frt. — Budapest nov. 30. Blesznec Heincz Friderika kisfaludy utczai ingatlana 18,320 frt. — Budapest nov. 20. a „pesti cottage épitő-társaság" rákosi ingatlanai 173,120 frt. — Kr. Czégeny (Tasnád) decz. 11. Hajdu János ingatlanai 29,160 frt. — Budapest nov. 30. Ivanits Fábián német utczai ingatlana 18'056 frt. — Görömböly (Miskolcz) nov. 27. Csontos Z. János ingatlna 2815 frt. — Ungvár nov. 24 Özvegyi József birtoka 24.785 frt. — Oszró (Pécs) decz. 5. Berkes János háza és telke 2000 frt. — Szerecseu (Győr) decz. 4. Mészáros András háza és telke 2297 frt. B. Csaba (B. Gyula) nov. 16. Dombár András ingatlanai 6738 frt. — Budapest nov. 30. Ivánits Fábián vig utczai ingatlana 18,680 frt. — Zálnok (Tasnád) nov. 14. Kabos Elek ingatlanai és regále joga 39,621 frt. — Szt. András (M. Óvár) decz. 12. Nolcz András ingatlana 2962 frt.

Csöd: Térfi Anal budapesti bej. kereskedő ellen.

A kis sorsjáték huzásai.

— november 4-én. —

Linczi:	49	70	28	10	45
Budai:	50	10	5	79	13

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Vasárnap, november 5-én, 1876.

NEMZETI SZINHÁZ.

AESOPUS.

Eredeti vigjáték 5 felv. Irta Rákosi Jenő.

Személyek:

Aegeus, — Komáromy
Diodor, fia — Kőrösmezei
Xantus, — Pintér
Castus — Szigeti József
Alkias, — Vizváry
Dorsus, — Szigeti Imre
Aesopus, — Náday
Erota, — K. Jászay M.
Trundusia, — Sz. Prielle C.
Sardanapala — Szathmáryné
Tamia — Molnárné
Sémos, — Gonda
Angetina, — Balogh Mari
Margot, — Smidné
Daniel, — Széphegyi
1-ső olasz tiszt — Tallián
2-ik olasz tiszt — Ney

Kezdete 7 órakor.

VÁR-SZINHAZ.

A vizhordó.

Opera 8 felv. Zenéjét szerzette Cherubini.

Személyek:

Armand, — Udvardi
Constance, — Balázsné
Mikéli, — Ódry L.
Ansonio, — Pauli
Marcelina, — Nádayné

NÉPSZINHÁZ.

A harcztérről.

Eredeti tudósitás, 4 szak.-ban.

Személyek:

Barcsin Sándor — Együd
Irén, — Dancz N.
Szemes Arth. — Eőry
Ottil, — Vidmár E.
Darinka, — Rákosi F.
Khon Dávid, — Solymosi
Hasszan, — Tihanyi
Alexejevics, — Horvát V.
Mr. Nyusz — Zádor
Achmed, — Kápolkai
Gyorgye, — Pártényi
Peremtorovics — Pártényiné
Tesa, — Bakonyi
Off — Tiszai
Poff — Csige
Popoff — Vasvári

Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten	nov.	4.	1.18 m. 0 fölött	felhős.
Pozsonyban	nov.	4.	0.94 m. 0 fölött	felhős
M.-Szigeten	nov.	3.	0.91 m. 0 fölött	száraz
Szatmáron	nov.	3.	0.41 m. 0 fölött	száraz.
Tokajban	nov.	3.	0.60 m. 0 fölött	felhős.
Szolnokon	nov.	4.	0.28 m. 0 fölött	felhős.
Szegeden	nov.	4.	0.96 m. 0 fölött	száraz
Aradon	novem.	3.	0.82 m. 0 alatt	felhős.
N.-Becskerek.	nov.	3.	0.10 m. 0 alatt.	felhős.
Bezdánnál	novem.	3.	1.88 m. 0 fölött	száraz
Verbászon	nov.	3.	2.89 m. 0 fölött	száraz
Eszéken	novem.	3.	1.21 m. 0 fölött	esős.
Mitroviczon	nov.	3.	0.68 m. 0 fölött	esős.
Zimonyban	nov.	3.	2.34 m. 0 fölött	felhős.
Ó-Orsován	nov.	3.	1.67 m. 0 fölött	esős.
Barcson	nov.	3.	3.47 m. 0 fölött	esős.

Beküldetett.

Azon kórok között, melyek az ember testére nézve, bizonyos körülményeknél különösen veszélyesek, s öregnél mind fiatalnál egyaránt sokszor előfordulnak, első sorban állnak az altest szervei. Ezen ellen mint számtalanszor már rendkivüli eredménynyel használt, mástrészt pedig teljesen ártalmatlan szer, ajánltatik Sturzenegger Gottlib (Herisauban, Svajcz, Appenzelli Cantonban) sérvkenőcse.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

Nyilt-tér.

Kőszén (Karvini 50 kl 98 krajczár
(Salgó-tarjáni „ 68 „
ólommal pecsételt zsacskókban, berakva. Egész fuvarokban 5 krral olcsóbb.

Csáki et Cie. A „vas-tuskó"-nál.

Lőpor,

fehér és fekete,

svájczi és angol, továbbá **robbanó por, Dynamit, gyujtókanócz, gyutacs, töltények,** valamint minden néven nevezendő lő- és robbanó anyagok kaphatók

ÉDER

1-ső magyar királyi lőpor-főraktárában.

Iroda: váczi-utcza 12. sz., az udvarban 13. sz. Fennáll 1850 óta.

Lőpor-árak:

1 kilo legf. svájczi vadászpor dobozban . . . . . 2 frt 20 kr.
1 kilo angol fehér vadászpor vászonzacskóban . . . . 4 frt 60 kr.

A láda és bepakolásért 1 kilonál 25 kr, 2 kilonál 30 kr, 3 kilonál 40 kr, 5 kilonál 50 kr lesz számitva.

Megrendeléseknél az ár egyuttali megküldését kérném.

A hires 30 éves valódi szyrmiai

zárda-szilvoriumnak

egyedüli főraktára Budapesten:

EDER ANTAL GYULA zongora-üzletében (váczi utcza 12.)

létezik.

Ára nagy pezsgő-üvegben 1 frt 20 kr, pintes üvegben 2 frt.

Szétküldések, előpénz és utánvétel mellett, minden irányban mindenkor pontosan teljesittetnek.

Budapest legolcsóbb bevásárlásihelye!

Az

egyesült gyári-raktár.

ROTHAUSER TESTVÉREK.

reális — reális

Gazdasszonyok számára. Ékszerek, evő- és kávéskanalak, leves- és tejmeritők, mindennemü és nagyságu tányérok, kávéőrlők, vasalók, theakészletek, gyorsfőzők, és kávégépek.

Bronez-irókészletek. 10, 12, egész 14 darabból állók 3 frttól egész 20 frtig, gyertyatartók, girandolok oxid. pakfong-, alpakka- és ujezüstből.

Bőrnemüek. Pénztárcák, erszények, női táskák, lábzsákok, szivartartók, jegyzőkönyvek, albumok vászon-, chagrain-, borjubőr- és bagariából.

Kefenemüek. Fejkefék, ruha-, kalap- és vászonykefék, haj-, por- és feltüzni való fésük szaru és elefánt csontból és teknősbéka-hátból.

Rugantyu-nemüek. Ágybetétek, köpenyeg, önclystyre és szab. tejbehuzók, nyakék és fülbevalók, medaillonok, karperecek, hajtük, ülő- és ágyvánkosok.

Öltözék-szerek. Szappan, mindennemü illatszer, francia és angol, közönséges, finom és legfinomabb, hercegnő-viz, cosmetique, s valódi poudre de Riz.

Gyémántot pótoló ékszerek. Pierre de Strasse, nyakékek, fülbevalók, medaillonok, tük, keresztek, gombok és női gyürük.

Nyakravalók. Nők számára selyemből, chinai kreppből, serge-selyemből, simán és tarkán. — Urak számára szalon-nyakkendők, csokrok, lavallière-ek, regått-ok, oxford-, selyem- és atlaszból.

Legyezők. Feketén és szinezve minden nemben, 1 frttól 20 frtig. — Elefánt-csont- és teknőcből, ugyszintén mindennemü báli legyezők.

Gyapot-áruk. Harisnyák gyermek és nők számára, mindennemü lábravalók fiuk és urak számára. Kendők gyapju- és merinóból.

Talmiarany. Nyakékek, fülbevalók, gyűrük, készletek, kézelő- és inggombok, óraláncok, karperecek simán és zománcozott és keresztek.

Játékszerek. Bábuk 10 krtól 5 frtig, gépezettel 1 frttól 20 frtig, mindennemü bohócok, különböző Fröbel-féle játékok, épitőszekrények, köbök, porcellán étszerek, butorok, konyhák és szobák berendezéssel együtt, kardok, és fegyverek, dobok és trombiták, lovak és velociped-ek.

Tajt és borostyánnemüek. Szivarszopókák és pipák, dohányzócsoportcza- és mindennemü dohányzónemek.

Budapest, király-utcza 1. szám, fiókja hatvani-utcza 16. szám.

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Küldemények a postán ½ utánvéttel pontosan eszközöltetnek.

reális — reális

ROTHAUSER TESTVÉREK.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker **biztositása** mellett mindennemü

TITKOS

betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az **ingerlékeny gyengeséget,** az **ondófolyást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt);

2) **hugycsőfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszükületeket;**

4) friss és idült nyákfolyásokat **nőknél,** az ugynevezett **fehérfolyást,** és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemü **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a. kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

IGÉRVÉNYEK MAGYAR JUTALOMSORSJEGYEKRE

2 frt 50 kr. és bélyeg.

Fönyeremény **150.000 forint** levonás nélkül.

Huzás november 15 én.

ft. 3½ és bélyeg. 1864-iki igérvények. Huzás deczember 1-jén. **Fönyereméuy 200,000 forint!** **3½ ft. és bélyeg.**

Október 2-án a második nyereményt harminczezer frttal és sok melléknyereményt nálunk nyertek igérvényekre.

A „MERCUR“ váltóüzlete

kiadóhivatalának — Bécs, Wollzeile 13. sz.

Budapesten kaphatók Kainrath L. urnal, előbb a franco-magyar bank váltóirodája, Ferencz Józseftér a lánczhiddal szemben. 546

Van szerencsém t. vevőim s a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint az évek óta a

Dorottya- és fürdő-utcza sarkán

fennállott

legjobb hirü bécsi és párisi

lábbeli-csarnok

jelenleg átellenben:

fürdő-utca 1. sz. a.

„a török czipőhez“

„a török czipőhez“

létezik. — Ugyanitt a legfinomabb **férfi-, női és gyermek-czipőkből** álló, gazdagon fölszerelt raktáron kivül még egy csődtömegtől vett lábbeliket is tartok, melyeket **40%**-*kal a beszerzési áron alul* adok el.

Teljes tisztelettel **Weisz K.**

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

UJ!

Skating görkorcsolyák 10–12 frtig, utolsó szabadalom.	**90 kr.** Tiszti **zseb-kefécske,** lapos fekvésü.
30 kr. **Csodatoll,** melyet vizbe mártva, azzal félévig szép feketén irhatni.	**60 kr.** Ventilated garters, egy pár amer. **harisnya**-kötő, művészien ezüstsodronyból.
90 kr. Onműködő **egér**fogó, mely minden belekerült egér után njabb fogásra készen áll.	**1.25 kr.** Kapuczinus miut **időjósló** és hévmérő.
85 kr. **Marguelidon** ikerüveg, legjobb párisi **ragasz** porczellán, üveg, márvány stb.-hez.	**5 frt.** **Metallaphon** iskolával, szüntelen tiszta hangzásu ércz-czimbalom fél hangokkal és két teljes oktávával.
40 kr. Valódi **Naxos** késélesitő, mindennemü vágó-eszközök élesitésére, mindenkinek nélkülözhetlen.	**1.50 kr.** Asztali **bors**-őrlő, melyekkel lehetséges, az étkeket folyton fris fűszerrel ellátni.
30 kr. **Tyukszem**-kefe, mely 2 percz alatt eltávolitja a kemény bőrt.	**Krk krk** ismét-eladók részére.
2.50 kr. Merveilleus-féle **szivargyujtó,** mely gyufa nélkül rögtön tüzet ad.	**1.20, 1.50 kr.** Bougoir d'apartement, kézi **gyertyatartók szél ellen.**
30 kr. **Ruha-óvó,** elegendő egy uszályra, fekete, szürke és barnában s más **rugany-czikkek.**	
14.50 kr. Teljes szobai **torna**-készülék, Schräber tanár utmutatásával.	**20 kr.** Csodamadár, mely vizbe mártva a **fülemile énekét** utánozza.
60, 80, 1.60 kr. Pipes Cosmopolites de Strassbourg, legkényelmesb **szárazpipa** dohánynak, minden dohányosnak igen ajánlatos.	

Levél által is megrendelhető következő czim alatt:

KERTÉSZ TÓDOR BUDAPEST, Dorottya-utcza 2.

Nem szinlelt végeladás!

Miután a rosz üzlet-menet végett

china-ezüstáru-gyárunkat

teljesen beszüntetjük, kényszeritve vagyunk pompás china ezüstgyártmányaink tömérdek készletét a leggyorsabban az előállitási áron sokkal alább elárusitani. Kisérletül szolgáljon következő kivonat a nagy árjegyzékből, mely utóbbi **kivánatra** bérmentesen megküldetik.

Mérsékelt ára:

	azelőtt	most csupán		azelőtt	most csupán
6 db. kávéskanál	frt 3.50	1.50	1 db. cukortartó zárral	frt 14.—	8.—
6 „ evőkanál	„ 7.50	2.80	1 p. gyertyatartó	„ 8.—	3.—
6 „ asztali kés	„ 7.50	2.80	6 d. kés-nyugtató	„ 5.—	2.70
6 „ asztali villa	„ 7.50	2.80	6 „ csemege-villa	„ 6.—	2.50
1 „ leves szedő	„ 5.—	2.30	6 „ csemege-kés	„ 6.—	2.50
1 „ tej-szedő	„ 3.50	1.50	1 „ czukorfogó	„ 2.50	1.—
1 „ vaj-szelence	„ 5.—	2.—			

Legujabb kézelőgömb-garnitura, gépezettel á 1 frt, Parafa-dugok állat fejekkel á 40 kr.

Továbbá pompás findzsák, kávé- és thea ibrikek, tojás-készletek, fogpiszkáló-tartók, eczet- és olaj-készletek és más egyéb számos czikkek, stb. stb. szintoly meglepő olcsó árakon.

Különösen figyelemre méltó:

6 db. evőkanál, 6 db. villa } mind a 24 drb. együttvéve elegans
6 „ kávéskanál, 6 „ kés } tokban 24 frt, helyett csak 10 frt.

Ugyanaz **britannia-ezüstből,** mind a 24 darab elegans tokban **csak 7 frt.**

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. Cim:

PREIS E., Bécs, **Rothenthurm strasse 16.**

LAMPEL R. könyvkiadóhivatalában kapható:

Mátyás diák

KÖNYVESHÁZA.

Közhasznu kézikönyv a magyar nép számára több képpel. Irta **VAHOT J.**

Második kiadás, 6 füzet. Ára 36 kr.

Báró de Maux

vizen, szárazon és a levegőben, gyalog és lóháton háboruban és békében való

egyedül igaz élményei.

Hat képpel. Ára 60 kr.

KÜLFÖLDI SZINMÜTÁR.

I.

ANGOLOSAN.

Vigjáték 2 felvonásban. **GÖRNER** után magyarositotta **KOMLOSSY FERENCZ.** Ára 50 kr.

II.

Az utolsó levél.

SARDOU után **SZERDAHELYI KÁLMÁN.** Ára 80 kr.

III.

A nyolczadik pont.

Vigjáték egy felv. **MURGER** után **WALZEL és SZERDAHELYI.** Ára 50 kr.

TREFÁS VERSEK

GYUTEMÉNYE.

A magyar költészetből összeszedte **ZILAHY KÁROLY.**

Füzve 260 oldal.

Ára azelőtt 40 kr. — Most **csak 20 kr.**

EPILEPSIE

(nehézkórt) gyógyítle-, vélben **Dr. KILLISCH** szak-orvos Drézdában, (Neustadt).

A siker már 8000-nél felül felmutatható.

ITALIA BAZAR

Beretta-czég, Budapest, *kecskeméti-utcza 6. sz. alatt.*

Első és egyetlen Magyarországban. Különlegességek:

Nápolyból: Vezuv-borok, ékszerek hölgyeknek korálból és lávából; macaroni és sok más igen olcsó tésztanemek, déli gyümölcsök.
Florenczből: Mosaik-munkák, szobrok és ábraképek alabastromból, Pagliano-szörb, carrarai fehér márvány épitésekhez és müvészethez, rahakelmék nőknek, luccai finom faolaj.
Rómából: Olajfestmények és szent képek, szent ereklyék és olvasók; bor Lacrima Cristi, mosaik.
Turinból: Ürmös borok, Asti-pezsgő, pipák, szeszek.
Milanóból: Selyem-szövet ruhákra, képek, házi gyógyszerek, kendőző szerek, pármezan sajt, rizskása.
Velenczéből: Kristály munkák, tükrök, mosaik- ékszerek, fonott üvegkosarak és munkák.
Siciliából: Borok és aszalt gyümölcsök.

Olasz értékpapirok és pénzek beváltatnak és eladatnak, mindennemü megrendelések Olaszországba elfogadtatnak, uti kalauzok és mindennemü munkák megrendeltetnek, könyvek és hirlapok megszereztetnek stb.

Nagyobb megrendeléseknél 5% árleengedés.

HELL F. P.

Budapest, II. kerület, fő-utcza, a kereskedelmi bank épületében,

ajánlja nagy választékú raktárát férfi, női s gyermek **kész fehérnemüekben** minden szövött **áru s úri divat-czikkekben** legolcsóbb szabott árakon.

Minden levél általi rendelés, utánvétellel különös figyelemmel szigoruan kivánság szerint rögtön legjobban teljesitetik. Más akármily czikkekrei, megbizásokat is sziveseu eszközlök. Csomagolást nem számitok. Minden nem tetsző darab kicseréltetik vagy kivánságra érte az ár visszaadatik. Legjobb minőségért kezeskedem.

Urak részére:

Rendeléseknél kérem a gallérbőséget.
Ingek angol chiffonból minden formában, de most legkeresettebb a 3szoros darabja sima mellü mely legdivatosb s czélszerübb 1.40, 1.65, 2, 2.40, 3, 3.50 4, 6 darab 8, 9.50, 11.50, 13, 17. 20, 22.80.
Szines perkálból legujabb mintákban darabja 1.50, 2, 2.25, 2.50, 6 darab 8.50, 11.50, 12.80, 14.20.
Szines angol oxfordból legujabb mintákban gallérral, darabja 2.25, 6 darab 12.80, 2 külön gallérral, darabja 3.80, 6 darab 21.60.
Ing-elök gallérral darabja 60 kr. 6 darab 3.25
Lábravalók vászonból minden formában darabja 1.50, 1.75, 2, 2.25, 2.50, 3. 6 darab 8.50, 10, 11.60, 12.80, 14.20, 17.
Télre szövött gyapju **alsó mellények s alsó nadrágok,** vékony vagy vastagabb darabja 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50, egész 5 frtig.
Félharisnyák szövött kötegje fehér 2.50, 3, 3.50, fehér vagy csikos, 4, 4.50, 5, 5.50 egész 10 frtig.
Gyapju szövett vékony vagy vastagabb, kötegje 5, 5.50, 6, egész 12 frtig.
Gallér s kézelök legfinommabb. legujabb divatu mintában egy köteg gallér szép dobozban 2.50, kéz-elő 4, 4.50, 5.25.
Zsebkendők egész fehér vagy szines széllel kötegje 2.40, 3.60, 4.20, 5, 5.50, 6 egész 15 frtig, fehér selyem darabja 90 kr.
Legujabb **nyakkötők** selyemből keskeny 14 kr. 1 frtig, széles 20 krtól 3 frtig, kész nyakkötők minden formában 40 krtól 5 frtig. nyakcsokrok 12 krtól.
Nyagsálog darabja 80 kr. kendő 1.20-tól 5 frtig.
Angol plaidek darabja 7.50, 8, 10, 12 frt, plaidszij 60 kr,
Kautsuk-köpenyeg darabja 8, 9 frt.
Keztyük, kitünő glacée, párja 1.15. szarvasbör 1.20, 1.90-ig.
Törölközök beszegve, kötegje 5—15 frtig.
Ruganyos **nadrágtartók** 70 kr, 90 kr. 1, 1.20, nadrágszij 25 kr.
Esernyök 2—15 frtig.
Mell-kézelö s gallér-inggombok csont- vagy bronzból nagy választékban szép melltük, nyakkendőgyűrük, fésük, fogkefe, szappan és finom illatszerek.
Fiúk részére keztyük, nyakkötők, zsebkendők.

Hölgyek részére:

Ingek vászonból sima darabja 2,10, 2.20, 2.50 3, 6 darab 12 frt, 12.75, 14.20, 17, angol chiffonból sima darabja 1.30, 1.40, 1.60, 2, 6 darab 7.40, 8, 9.20, 11.50, szép mellvarrással s himzéssel darabja 2, 2.25, 2.50, 3. 3.50, 4. 6 darab 11.50, 12.80, 14.20, 17, 20, 22.80.
Corsettek angol chiffon vagy barchetből: darabja 1.40, 1.50, 1.60, 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5, 6 darab 8, 8.50, 9, 10, 10.25, 11.50 13, 17, 20, 22.80, 28, frt.
Lábravalók chiffon vagy barchetből: darabja, 1.35, 1.50, 1.75, 2, 2.50, 3, 3.50. 6 darab 7.70, 8.50, 10, 11.50, 14.20, 17, 20.
Alsó-szoknyák chiffonból, szép szegélyek-s fodrokkal: darabja 2.40, 2.80, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6, 6 darab 13.75, 16, 17, 20, 22.80, 25.50, 28, 33.50, uszályal darabja 3.50 4—10 frtig.
Lóször-szoknyák fodrokkal: darabja 3.50, 4, 4.25, 5, 5.50, 6, frt.
Lóször-tornurok: darabja 1.20, 1.40, 1.60, 2, 2.50.
Derékfüzök (Mieder): darabja 1, 1.25, 1.50, 1.80, 2.50, 3, 3.50, 4.
Diszitett **kötények** chiffonból: fehér 1, 1.40, 1.75, 2, 2.25, szines 1.40, 1.75 fekete moirből 1.30, 1.60, 2.20.
Zsebkendök egész fehér vagy szines széllel: darabja 20 krtól, himzettek 30 krtól.
Szövött pamut **harisnyák:** kötegje 2.40, 3.60, 4.20, 5, egész 12 frtig, télre szövött párja 85 krtól 2 frtig. kamasli 1.25, 2 frtig 2, gombos **női-keztyük:** kitünő glacée: párja 1.15, szarvasbör 1.20, 1.80, Mollgallérok s ujjak, legujabb gallérdarabja 4 krtól s kézelők, párja 9 krtól richfodrok s kalapfátyolok, 25 krtól, selyem reczefőkötők (Netzhaube) 17 krtól.
Pongyola főkötök: fehér 70 krtól, szalaggal 85 krtól. Posztó himzett **basshlikok** 2 frttól 4 frtig. Berlini szövött-kendők fejre: 1.35, 1.75, nyagra 1.75. 3, 3.25 Selyem nyakkendők 20krtól 3 frtig. fej- vagy nyakselyem csokrok 35 krtól, uj divatu selyemmel diszitett nyakfodrok 50 krtól 3 frtig. Női derékövek 25 krtól 2.50-ig. Mindenféle fésü, fogkefe, szappan s illatszer.
Leányok részére fehér és szines chiffon s fekete moirkötények, gallér s kéz-elők, harisnyák, kamaslik, zsebkendők, nyakkötők, keztyük s kerek fejfésük.
Ujon szülött gyermekek részére minden czikkek.

Szines kanavászok vége 8 frt, 8 frt 50 kr., 9 frt, 15 frtig, 30 rőfös fonalvászon vége 8 frt 50 kr., 9 frt, 6 frt 50 kr., kávés abrosz 2 frt 20 krtól, kávéskendő kötegje 2frt 10 krtól, csipke függöny egy ablakra egy pár 3 frt 50 krtól, 15 frtig, függöny bojtokpárja 60 krtól, ágyteritök 5 frt 75 krtól, asztalteritök 4 frt 50 krtól. Chiffon rőfe 20, 22, 25, 28, 30, 34, 40, 48 kr., mindennemü fehér s szines barchent s flanell, szines perkálok pamut- s selyem-bársony. csikos barhet rőfe 34 krtól piquébarhet rőfe 64 krtól, szines ruha barhet rőfe 35 krtól, futószőnyeg rőfe 40 krtól. Továbbá minden **Fehér-áruk,** csipkék, himzett nemüek bélés szövetek, diszitések szalagok s rövid áruk, pottendorfi, 4 szálas fehér s szines gyürükötő pamut gyári áron s királykötőczérna. 14

Igérvényeket

magyar sorsjegyekre

Az 1876. november 15-iki huzás alkalmára

150,000 és 10,000 forintos

fönyereménynyel

2 és fél forintért, s a bélyegdijért külön számitott 50 krért elád

LUEFF M.

illatszer kereskedése

Budapest, Dorottya-utcza 3-ik szám.

Altesti sérvben szenvedők

Sturzenegger Gottlieb

(Herisau, Svájcz)

általában **ártalmatlan sérvkenöcsében** meglepő gyógyszerre találnak altesti sérvek és méhbajok ellen. A használati utasitáshoz számtalan bizonyitványok és köszönő-iratok mellékelvék. Kapható bögrékben 3 frt 50 krért ugy magánál **Sturzenegger G.,** valamint **Pesten: Formágyi F.** gyógyszertárában a sz. Máriához; **Temesvártt:** Pecher J. gyógyszertárában; **Zágrábban:** Mitlbach Zs. gyógyszertárában; **Weiss József** (Mohren-Apotheke, Wien, Tuchlauben Nr. 27.

Nagy végeladás

porcellán-árukban, ugymint: **asztali ét-, thea-, kávés és mosdó-készletekben,** valamint nagymennyiségü **fényüzési cikkekben, alakok-, virágtartók-, névjegytartókban** stb. stb. tetemesen **leszálitott árakon.** Továbbá

a fegyver-raktár

teljes feloszlatása miatt kitünően készitett **lőfegyverek, revolverek, puskák, vadászati készülékek, tölténytáskák, fegyvertokok** stb. a bevásárlási áron alul is eladatnak

HOFFMANN A.-nál,

Budapest, ferenciek tere 2. sz.

UJDONSAG!

Deák Ferenc mellszobra bisquit-porcellánból, darabja 2 frt 50 kr, az eddigelé ismeretes legjobb kiállitásban; magassága 22 centiméter.

Szőnyegek, teritők és függönyök

legnagyobb választékban különös olcsó árakon,

főleg a legujabb szőnyegeket szobák behuzására,

salon-, pamlag-, ágy-, zongora- és oltár-szőnyegeket.

kokuszlábtörlők és angora-szörméket minden szinben és nagyságban,

ágy- és asztalteritőket, flanell takarókat,

legnagyobb készlet csipke-függönyök és Store-okban,

nagy választék nehéz szmyrnai szőnyegek gyári áron alul

TOTTIS és KREN az északi csillaghoz,

Budapest V. Dorottya utca 2. sz. a.

Fiók-üzlet! Újbécsi-utca 5. szám alatt.

T. c. vidéki vevőink kényelmére kivánatra nagyobb minta darabokat választás végett, szőnyegek szükségleténél szobák behuzására, és szmyrnai szőnyegekről rajzokat küldünk.

Megrendelések pontosan teljesittetnek, meg nem felelő áruk kicseréltetnek. Árjegyzéket bérmentve küldünk.

Budapest, 1876. Nyomatott Vodianer F.-nél.